

USTALENIE DOCHODU ZA 2019 R.

wybrane zagadnienia

1. Ustalenie dochodu rocznego u podatników PIT prowadzących podatkową księgę	str. 3
1.1. Dochód podatników PIT prowadzących PKPiR.....	str. 3
1.2. Spis z natury na koniec roku podatkowego u podatników prowadzących PKPiR.....	str. 3
1.3. Niedobory/nadwyżki inwentaryzacyjne w PKPiR	str. 6
1.4. Zamknięcie podatkowej księgi i ustalenie dochodu rocznego.....	str. 8
2. Źródła przychodów a ustalenie dochodu rocznego u podatników CIT	str. 10
2.1. Przypisanie kosztów pośrednich do źródła przychodów	str. 10
2.2. Przychody z zysków kapitałowych/przychody z innych źródeł w CIT-8	str. 11
2.3. Dochody uzyskane z różnych źródeł przychodów.....	str. 12
3. Dochody z kwalifikowanych praw własności intelektualnej.....	str. 13
4. Rozliczenie strat z lat ubiegłych przez podatników PIT i CIT	str. 16
4.1. Straty u podatników CIT	str. 16
4.2. Straty u podatników PIT	str. 17
5. Odliczenie darowizn od dochodu.....	str. 18
5.1. Odliczanie darowizn przez podatników CIT	str. 18
5.2. Odliczenie darowizn przez podatników PIT.....	str. 20
6. Wybrane ulgi do odliczenia w zeznaniu podatkowym.....	str. 21
6.1. Ulga na działalność badawczo-rozwojową.....	str. 21
6.2. Ulga termomodernizacyjna.....	str. 26
6.3. Ulga rehabilitacyjna	str. 29

7. Ustalanie dochodu w praktyce – wybrane odpowiedzi na pytania Czytelników	str. 31
7.1. Przekazanie na rzecz fundacji darowizny pieniężnej	str. 31
7.2. Odliczenie od dochodu wpłat dokonanych na IKZE	str. 32
7.3. Nadwyżka zaliczek wpłaconych na podatek dochodowy	str. 33
7.4. Obniżenie stawki PIT a opodatkowanie dochodów osoby prowadzącej działalność gospodarczą.....	str. 34

Dla Prenumeratorów GOFINU !

Orzecznictwo dla firm

www.orzecznictwo.gofin.pl

W serwisie internetowym udostępniamy bazę orzeczeń wydawanych przez sądy i inne organy państwa. Naszą bazę orzecznictwa stale uzupełniamy i aktualizujemy. Wybrane wyroki zawierają również odnośniki do artykułów i porad, których treść zamieszczona została w naszych Czasopismach oraz dzienniku Gazeta Podatkowa.

Baza orzecznictwa dla firm jest zbudowana na potrzeby Głównych Księgowych oraz służb księgowych i kadrowych. Szybki dostęp do poszukiwanego wyroku uzyskasz za pomocą wyszukiwarki lub podziału tematycznego.

Baza zawiera ponad 13 190 orzeczeń !

Więcej informacji na temat pozostałych **POMOCNIKÓW Księgowego** na stronie **www.pomocnikiksiiegowego.gofin.pl**

1. Ustalenie dochodu rocznego u podatników PIT prowadzących podatkową księgę

1.1. Dochód podatników PIT prowadzących PKPiR

Zgodnie z art. 24 ust. 2 ustawy o PDOF, u podatników osiągających dochody z działalności gospodarczej i prowadzących księgi przychodów i rozchodów dochodem z działalności jest różnica pomiędzy przychodem z tej działalności a kosztami uzyskania powiększona o różnicę pomiędzy wartością remanentu końcowego i początkowego towarów handlowych, materiałów (surowców) podstawowych i pomocniczych, półwyrobów, produkcji w toku, wyrobów gotowych, braków i odpadków, jeżeli wartość remanentu końcowego jest wyższa niż wartość remanentu początkowego, lub pomniejszona o różnicę pomiędzy wartością remanentu początkowego i końcowego, jeżeli wartość remanentu początkowego jest wyższa.

Ujednolicony tekst ustawy o PDOF dostępny jest w serwisie www.przepisy.gofin.pl

Ustalenie dochodu z prowadzonej działalności gospodarczej za dany rok podatkowy przez podatnika prowadzącego podatkową księgę przychodów i rozchodów (PKPiR) wymaga wcześniejszego sporządzenia spisu z natury, dokonania wyceny składników objętych tym spisem, ujęcia tego zdarzenia w podatkowej księdze przychodów i rozchodów oraz zamknięcia księgi. Czynności z tym związane określa rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 26 sierpnia 2003 r. w sprawie prowadzenia podatkowej księgi przychodów i rozchodów (Dz. U. z 2017 r. poz. 728 ze zm.), zwane dalej: rozporządzeniem w sprawie podatkowej księgi.

Wartość wynikająca z wycenionego spisu z natury wpływa na dochód z działalności poprzez różnice remanentowe, stosownie do ww. art. 24 ust. 2 ustawy o PDOF. Tak obliczony dochód podatnik jest zobowiązany wykazać w zeznaniu podatkowym składanym za dany rok (por. art. 45 ust. 1 ustawy o PDOF).

UWAGA! Począwszy od rozliczeń za 2019 r. (sporządzanych w 2020 r.) KAS udostępni za pośrednictwem portalu podatkowego podatnikom prowadzącym działalność gospodarczą m.in. zeznania PIT-36, PIT-36L. Zeznania te podatnicy będą składać w terminie od dnia 15 lutego do dnia 30 kwietnia roku następującego po roku podatkowym. Zeznania złożone przed początkiem terminu będą uznawane za złożone w dniu 15 lutego roku następującego po roku podatkowym. Termin ten obowiązywał już w rozliczeniach za 2018 r., lecz wyłącznie podatników składających zeznania PIT-37 i PIT-38.

1.2. Spis z natury na koniec roku podatkowego u podatników prowadzących PKPiR

Regulacje nakładające obowiązek sporządzenia spisu z natury

Sporządzenie spisu z natury na koniec roku podatkowego (remanentu końcowego) przez podatników prowadzących podatkowe księgi przychodów i rozchodów (PKPiR) jest obowiązkiem wynikającym z rozporządzenia w sprawie podatkowej księgi. Zobowiązuje do tego § 27 ust. 1 tego rozporządzenia. Zgodnie z tym przepisem, podatnicy prowadzący PKPiR są obowiązani do sporządzenia i wpisania do księgi spisu z natury niektórych składników majątku

co do zasady na koniec każdego roku podatkowego. O sporządzeniu spisu z natury podatnicy nie muszą zawiadamiać naczelnika urzędu skarbowego.

Należy zaznaczyć, że sporządzenie spisu z natury na koniec roku podatkowego u ww. podatników jest konieczne ze względu na ustalenie – w prawidłowej wysokości – dochodu za dany rok podatkowy. Jak już wskazaliśmy bowiem u podatników osiągających dochody z działalności gospodarczej i prowadzących PKPiR dochodem z działalności gospodarczej jest różnica pomiędzy przychodem z tej działalności a kosztami uzyskania (art. 24 ust. 2 ustawy o PDOF):

- 1) powiększona o różnicę pomiędzy wartością remanentu końcowego i początkowego – jeżeli wartość remanentu końcowego jest wyższa niż wartość remanentu początkowego, lub
- 2) pomniejszona o różnicę pomiędzy wartością remanentu początkowego i końcowego – jeżeli wartość remanentu początkowego jest wyższa.

Sporządzenie spisu z natury

Podatnicy prowadzący PKPiR są obowiązani do sporządzenia i wpisania do księgi spisu z natury:

- towarów handlowych,
- materiałów (surowców) podstawowych i pomocniczych,
- produkcji w toku,
- półwyrobów, wyrobów gotowych, braków i odpadów.

Spis z natury powinien obejmować również towary stanowiące własność podatnika, znajdujące się w dniu sporządzenia spisu poza zakładem podatnika, a także towary obce znajdujące się w zakładzie podatnika (towary obce nie podlegają wycenieniu; wystarczające jest ilościowe ich ujęcie w spisie towarów z podaniem, czyją stanowią własność). W spisie z natury nie wykazuje się natomiast wyposażenia ani środków trwałych czy wartości niematerialnych i prawnych.

Spis z natury powinien zawierać co najmniej następujące dane:

- imię i nazwisko właściciela zakładu (nazwę firmy),
- datę sporządzenia spisu,
- numer kolejny pozycji arkusza spisu,
- szczegółowe określenie towaru i innych składników spisu,
- jednostkę miary, ilość stwierdzoną w czasie spisu, cenę w złotych i groszach za jednostkę miary, wartość wynikającą z przemnożenia ilości towaru przez jego cenę jednostkową,
- łączną wartość spisu z natury oraz klauzulę „Spis zakończono na pozycji...”,
- podpisy osób sporządzających spis oraz podpis właściciela zakładu (wspólników).

Jeżeli podatnik prowadzi działalność kantorową, to spisem z natury obejmuje niesprzedane wartości dewizowe. W przypadku prowadzenia księgarń i antykwariatów księgarskich w spisie można wykazywać jedną pozycją wydawnictwa o tej samej cenie, bez względu na nazwę i nazwisko autora, z podziałem na książki, broszury, albumy i inne. Z kolei przy prowadzeniu działów specjalnych produkcji rolnej – spisem z natury należy objąć nieużyte w toku produkcji materiały i surowce oraz ilość zwierząt według gatunków z podziałem na grupy.

UWAGA! Spis z natury powinien być sporządzony w sposób staranny i trwały oraz zakończony i zaopatrzony w podpisy osób uczestniczących w spisie.

Wycena składników spisu

Sporządzony spis z natury podlega odpowiedniej wycenie. Podatnik jest obowiązany dokonać wyceny składników objętych spisem najpóźniej w terminie 14 dni od dnia jego zakończenia.

Do określenia stanu wartościowego składników objętych spisem z natury podatnicy stosują głównie ceny zakupu lub nabycia albo ceny rynkowe czy koszty wytworzenia.

Sposób, w jaki należy dokonać wyceny składników objętych spisem z natury, przedstawia poniższa tabela.

Wycena składników objętych spisem z natury u podatników prowadzących PKPiR

Składniki objęte spisem z natury:	Sposób wyceny:
materiały i towary handlowe	według cen zakupu lub nabycia albo według cen rynkowych z dnia sporządzenia spisu, jeżeli są one niższe od cen zakupu lub nabycia,
półwyroby (półfabrykaty), wyroby gotowe, braki własnej produkcji	według kosztów wytworzenia,
produkcja niezakończona przy działalności usługowej i budowlanej	według kosztów wytworzenia, z tym że nie może to być wartość niższa od kosztów materiałów bezpośrednich zużytych do produkcji niezakończonej,
odpady użytkowe, które w toku działalności utraciły swoją pierwotną wartość użytkową	według wartości wynikającej z oszacowania uwzględniającego ich przydatność do dalszego użytkowania,
niesprzedane wartości dewizowe	według cen zakupu, jednak w wysokości nie wyższej niż kurs średni ogłaszany przez NBP w dniu kończącym rok podatkowy,
produkcja zwierzęca	według cen rynkowych z dnia sporządzenia spisu, z uwzględnieniem gatunku, grupy i wagi zwierząt

Jak wynika z objaśnień do podatkowej księgi przychodów i rozchodów, zamieszczonych w załączniku nr 1 do ww. rozporządzenia, w celu ustalenia wartości poszczególnych składników spisu z natury materiałów i towarów handlowych według cen nabycia należy ustalić procentowy wskaźnik kosztów ubocznych zakupu (kolumna 11) w stosunku do ogólnej wartości zakupu towarów handlowych i materiałów zewidencjonowanych w kolumnie 10 (suma kosztów ubocznych zakupu pomnożona przez 100 i podzielona przez wartość zakupu). O tak ustalony wskaźnik należy podwyższyć jednostkowy koszt zakupu, a następnie ustalić wartość poszczególnych składników spisu z natury. Podatnik może również dokonać wyceny wartości materiałów i towarów handlowych według cen zakupu, tj. bez podwyższenia tej ceny o wskaźnik kosztów ubocznych zakupu.

W razie gdy do wyceny towarów podatnik przyjął kwotę niższą od ceny zakupu lub nabycia albo od kosztów wytworzenia – w szczególności z powodu uszkodzenia, wyjścia z mody – przy poszczególnych pozycjach powinien uwidocznic również jednostkową cenę zakupu (nabycia) lub koszt wytworzenia.

Jeżeli podatnik zmniejszył koszty uzyskania przychodów lub zwiększył przychody na podstawie art. 22p ustawy o PDOF (tj. w związku z zapłatą za transakcje powyżej 15.000 zł bez

pośrednictwa rachunku płatniczego) i jeżeli było to związane z zaliczeniem do kosztów uzyskania przychodów wydatków dotyczących składników objętych spisem z natury – wartość spisu pomniejsza się o kwotę, o którą podatek zmniejszył koszty lub zwiększył przychody.

Wpis w księdze

Spis z natury podatnicy wpisują do księgi podatkowej według poszczególnych rodzajów jego składników lub w jednej pozycji (sumie), jeżeli na podstawie spisu zostało sporządzone odrębne, szczegółowe zestawienie poszczególnych jego składników (zestawienie przechowywane łącznie z księgą).

W przypadku, gdy podatek na koniec roku podatkowego nie posiada składników majątku podlegających wykazaniu w spisie, w związku z czym wartość spisu wynosi 0 zł, zasadne jest, aby taką informację zamieścić w księdze.

Warto dodać, że spis z natury sporządzony na koniec roku podatkowego jest jednocześnie spisem z natury na dzień 1 stycznia następnego roku (w tym przypadku zamiast spisu z natury na dzień 1 stycznia roku podatkowego do księgi wpisuje się spis z natury sporządzony na dzień 31 grudnia poprzedniego roku podatkowego).

Wartość wynikająca ze spisu z natury wpływa na dochód/stratę z działalności gospodarczej poprzez różnice remanentowe, stosownie do powołanego wcześniej art. 24 ust. 2 ustawy o PDOF.

Czynnością powiązaną ze sporządzeniem spisu z natury i jednocześnie kończącą proces zakończenia roku podatkowego jest ustalenie dochodu/straty.

Kolejność prac związanych ze sporządzeniem spisu z natury (checklista):

Krok 1: Spisanie towarów handlowych, materiałów (surowców) podstawowych i pomocniczych, półwyrobów, produkcji w toku, wyrobów gotowych, braków i odpadów (tj. sporządzenie spisu)

Krok 2: Dokonanie wyceny składników objętych spisem

Krok 3: Wpisanie spisu (wartości) do księgi podatkowej

Krok 4: Ustalenie dochodu/straty za dany rok podatkowy

1.3. Niedobory/nadwyżki inwentaryzacyjne w PKPiR

Porównywanie spisu z natury z inną dokumentacją w celu ustalenia niedoborów/nadwyżek

Przepisy ustawy o PDOF nie nakładają na podatników prowadzących podatkową księgę przychodów i rozchodów obowiązku porównywania spisu z natury z inną dokumentacją w celu ustalenia ewentualnych niedoborów bądź nadwyżek inwentaryzacyjnych.

UWAGA! Niedobory/nadwyżki inwentaryzacyjne nie są różnicami, o których mowa w art. 24 ust. 2 ustawy o PDOF, tj. pomiędzy wartością remanentu końcowego i początkowego (lub początkowego i końcowego).

Jak już wskazano, przepisy nie nakładają na podatników prowadzących PKPiR obowiązku porównywania spisu z natury ze stanem towarów wynikającym z innej dokumentacji. Podatnicy nie muszą więc tego robić. Jeśli jednak istnieje taka potrzeba, mogą dokonać takiego porównania. Podatnicy, którzy nie prowadzą magazynu i dokumentacji z nim związanej, mogą porównać spis z natury ze stanem towarów ustalonym na podstawie faktur zakupu i sprzedaży towarów. W wyniku tego porównania mogą zostać ujawnione różnice, tj.:

- niedobory – powstają, gdy stan rzeczywisty ustalony w drodze spisu z natury jest niższy od wynikającego z dokumentacji,
- nadwyżki – powstają, gdy stan rzeczywisty ustalony na podstawie spisu z natury jest wyższy od wynikającego z dokumentacji.

Należy dodać, że jeśli ustalone w ww. sposób niedobory/nadwyżki nie są wynikiem pomyłek i błędów w prowadzonej dokumentacji, należy je rozliczyć podatkowo, zaliczając odpowiednio do przychodów lub kosztów uzyskania przychodu prowadzonej działalności gospodarczej. Przy czym należy mieć na uwadze, że kosztów podatkowych nie stanowią niedobory zawinione (por. np. interpretację indywidualną Dyrektora Izby Skarbowej w Katowicach z 4 sierpnia 2016 r., nr IBPB-1-3/4510-609/16-1/SK).

Wartość nadwyżki towarów handlowych wpisuje się do PKPiR w kolumnie 8 „Pozostałe przychody”, natomiast wartość niedoborów niezawinionych, stanowiących koszty uzyskania przychodów, wpisuje się do tej księgi w kolumnie 13 „Pozostałe wydatki”. Ponadto wartość niedoborów – zarówno zawinionych, jak i niezawinionych – należy wykسیęgować z kolumny 10 „Zakup towarów handlowych i materiałów wg cen zakupu” podatkowej księgi, dokonując zapisu ze znakiem minus lub na czerwono.

Wzór podatkowej księgi przychodów i rozchodów dostępny jest w serwisie www.druki.gofin.pl w dziale *Podatki dochodowe*

Nadwyżki towarów w spisie z natury a dochód

Kwestie spisu z natury na koniec roku regulują przepisy rozporządzenia w sprawie prowadzenia podatkowej księgi przychodów i rozchodów (patrz ppkt 1.2.). Z kolei wartość spisu z natury jest uwzględniana przy ustalaniu dochodu za rok podatkowy. Jak już pisaliśmy bowiem, zgodnie z art. 24 ust. 2 ustawy o PDOF, u podatników osiągających dochody z działalności gospodarczej i prowadzących księgi przychodów i rozchodów dochodem z działalności jest różnica pomiędzy przychodem z tej działalności a kosztami uzyskania powiększona o różnicę pomiędzy wartością remanentu końcowego i początkowego towarów handlowych, materiałów (surowców) podstawowych i pomocniczych, półwyrobów, produkcji w toku, wyrobów gotowych, braków i odpadków, jeżeli wartość remanentu końcowego jest wyższa niż wartość remanentu początkowego, lub pomniejszona o różnicę pomiędzy wartością remanentu początkowego i końcowego, jeżeli wartość remanentu początkowego jest wyższa.

Zatem wartość ujawnionych towarów powinna zostać uwzględniona w spisie z natury. Jednak ich wartości nie należy przyjmować do ustalenia dochodu, gdyż wpłynęłyby one wówczas dwukrotnie na wysokość dochodu – raz poprzez zaliczenie do przychodów, a drugi raz – poprzez zmniejszenie kosztów. Wartość nadwyżek towarów zaliczona do przychodów będzie mogła być kosztem dopiero z chwilą odpłatnego zbycia tych towarów, co wynika z art. 22 ust. 1d ustawy o PDOF.

Podobnie wyjaśniają organy podatkowe odnośnie ujęcia w spisie z natury nieodpłatnie otrzymanych towarów (w drodze darowizny). Ich zdaniem, podatnik ma obowiązek wartość ww. towarów ująć w remanencie; jednocześnie wartość wynikająca z ich wyceny nie

może być brana pod uwagę przy ustaleniu dochodu stanowiącego podstawę opodatkowania PIT prowadzonej pozarolniczej działalności gospodarczej (por. interpretacje indywidualne Dyrektora Krajowej Informacji Skarbowej: z 15 stycznia 2019 r., nr 0113-KDIPT2-3.4011.617.2018.1.IR, z 9 października 2018 r., nr 0113-KDIPT2-1.4011.465.2018.1.MD oraz z 21 grudnia 2017 r., nr 0115-KDIT3.4011.388.2017.1.PSZ).

1.4. Zamknięcie podatkowej księgi i ustalenie dochodu rocznego

Zamknięcie księgi przychodów i rozchodów

Zamknięcie podatkowej księgi przychodów i rozchodów związane jest dokonaniem podsumowania (rocznego) jej zapisów w poszczególnych kolumnach. Sposób, w jaki zamyka się podatkową księgę, uzależniony jest od tego, czy podatnik w ciągu roku:

- podsumowywał poszczególne kolumny księgi narastająco od początku roku, czy
- sumował jedynie przychody i koszty z danego miesiąca.

W praktyce zazwyczaj stosowany jest pierwszy z ww. sposobów, gdyż przy ustalaniu zaliczek na podatek dochodowy za poszczególne miesiące podatnicy uwzględniają przychody i koszty ich uzyskania od początku roku. Gdy podatnik w ciągu roku sumował narastająco osiągnięte od początku roku przychody i koszty ich uzyskania, to wartości wykazane na koniec grudnia są jednocześnie podsumowaniem przychodów i kosztów podatkowych danego roku.

Jeśli natomiast podatnik stosował drugi z ww. sposobów (tj. sumował tylko przychody i koszty z danego miesiąca), to po zakończeniu roku powinien na oddzielnej stronie w księdze sporządzić zestawienie roczne. W zestawieniu tym należy wpisać do właściwych kolumn sumy z poszczególnych miesięcy, a następnie je dodać.

Z uwagi na to, że u podatników PIT rok podatkowy jest tożsamy z rokiem kalendarzowym, zamknięcia księgi przychodów i rozchodów dokonują oni na ostatni dzień grudnia danego roku. Należy jednak pamiętać, że przed zamknięciem takiej księgi należy dokonać wpisu spisu z natury. Spis z natury sporządzony na koniec danego roku podatkowego stanowi ostatnią pozycję w podatkowej księdze prowadzonej w tym roku.

Ustalenie dochodu (straty)

Czynnością kończącą proces związany z zamknięciem podatkowej księgi jest ustalenie dochodu (straty).

Zasady ustalania dochodu na podstawie podatkowej księgi określono w objaśnieniach zamieszczonych w załączniku nr 1 do rozporządzenia w sprawie podatkowej księgi. Wynika z nich, że w celu ustalenia dochodu osiągniętego w danym roku podatkowym, należy na oddzielnej stronie księgi:

- 1) ustalić wartość osiągniętego przychodu w roku podatkowym (kolumna 9),
- 2) ustalić wysokość poniesionych w roku podatkowym kosztów uzyskania przychodów w następujący sposób:
 - do wartości spisu z natury na początek roku podatkowego doliczyć wartość zakupu towarów handlowych (materiałów) z kolumn 10 i 11, a następnie pomniejszyć o wartość spisu z natury sporządzonego na koniec roku podatkowego,
 - kwotę wynikającą z tego obliczenia powiększyć o kwotę wydatków z kolumny 14 („razem wydatki”) oraz pomniejszyć o wartość wynagrodzeń w naturze w tej części, w której wydatki (koszty) związane z wynagrodzeniami w naturze zostały zaksię-

gowane w innych kolumnach księgi (np. w gastronomii koszty zakupu materiałów i towarów handlowych zużytych do przygotowania posiłków dla pracowników zostały wpisane w kolumnie 10),

- 3) wartość osiągniętego przychodu (kolumna 9) pomniejszyć o wysokość poniesionych w roku podatkowym kosztów uzyskania przychodu, obliczonych w ww. sposób; wynikająca z tego obliczenia różnica stanowi kwotę dochodu osiągniętego w roku podatkowym.

Ustaloną w powyższy sposób kwotę przychodów, kosztów ich uzyskania oraz dochodu (straty) wykazuje się w rocznym zeznaniu podatkowym.

Przykład

Na koniec 2019 roku podatnik podsumował księgę przychodów i rozchodów oraz sporządził i wycenił spis z natury. Zapisy w księdze wyglądają następująco:

...	Opis zdarzenia gospodarczego	...	Przychód		Zakup towarów handlowych i materiałów wg cen zakupu		Koszty uboczne zakupu		...	Wydatki (koszty)	
			razem przychód (7+8)							razem wydatki (12+13)	
			zł	gr	zł	gr	zł	gr		zł	gr
	6		9		10		11			14	
	Spis z natury na 1 stycznia 2019 r.				10.000	00					
	...										
	...										
	Suma strony		200.000	00	100.000	00	10	00		10.000	00
	Przeniesienie z poprzedniej strony		1.500.000	00	1.000.000	00	990	00		70.000	00
	Razem od początku roku		1.700.000	00	1.100.000	00	1.000	00		80.000	00
	Spis z natury na 31 grudnia 2019 r.				50.000	00					

Podatnik ustalił dochód za 2019 r.:

1) suma przychodów (kolumna 9): 1.700.000 zł;

2) koszty uzyskania przychodów:

- spis z natury na początek roku: 10.000 zł,
- (plus) wydatki na zakup towarów handlowych i materiałów (kolumna 10): 1.100.000 zł,
- (plus) koszty uboczne zakupu (kolumna 11): 1.000 zł,
- (minus) wartość spisu z natury na koniec roku: 50.000 zł,
- (plus) pozostałe wydatki (kolumna 14): 80.000 zł,
- razem koszty uzyskania przychodów: (10.000 zł + 1.100.000 zł + 1.000 zł – 50.000 zł + 80.000 zł) = 1.141.000 zł;

3) dochód: 1.700.000 zł – 1.141.000 zł = **559.000 zł**.

2. Źródła przychodów a ustalenie dochodu rocznego u podatników CIT

Przypomnijmy, że od 1 stycznia 2018 r. w ustawie o PDOP wyodrębnione zostało nowe źródło przychodów, tj. przychody z zysków kapitałowych (katalog tych przychodów określony został w art. 7b tej ustawy). Od tego czasu podatnicy CIT są zobowiązani przypisywać przychody do przychodów z zysków kapitałowych lub do tzw. innych źródeł (w praktyce – z działalności gospodarczej).

Ujednolicony tekst ustawy o PDOP dostępny jest w serwisie www.przepisy.gofin.pl

Dochodem ze źródła przychodów (z zastrzeżeniem, które tu pomijamy) jest nadwyżka sumy przychodów uzyskanych z tego źródła przychodów nad kosztami ich uzyskania, osiągnięta w roku podatkowym (jeżeli koszty uzyskania przychodów przekraczają sumę przychodów, różnica jest stratą ze źródła przychodów).

Aby ustalić dochód z odpowiedniego źródła przychodów (tj. z zysków kapitałowych i z innych źródeł), podatnicy muszą odpowiednio przyporządkować koszty uzyskania przychodów do odpowiedniego źródła przychodów. W przypadku kosztów bezpośrednio związanych z przychodami nie ma tego problemu. Wiadomo bowiem, którego przychodu koszty dotyczą. Inaczej może być jednak w przypadku kosztów pośrednich.

2.1. Przypisanie kosztów pośrednich do źródła przychodów

Przypisując koszty pośrednie do poszczególnych źródeł przychodów CIT, należy wziąć pod uwagę regulacje zawarte w art. 15 ust. 2-2b ustawy o PDOP.

Zgodnie z art. 15 ust. 2-2a ustawy o PDOP, jeżeli podatnik ponosi koszty uzyskania przychodów ze źródeł, z których dochody podlegają opodatkowaniu podatkiem dochodowym, oraz koszty związane z przychodami ze źródeł, z których dochody nie podlegają opodatkowaniu podatkiem dochodowym lub są zwolnione z podatku dochodowego, a nie jest możliwe przypisanie danych kosztów do źródła przychodów, koszty te ustala się w takim stosunku, w jakim pozostają osiągnięte w roku podatkowym przychody z tych źródeł w ogólnej kwocie przychodów. Zasadę tę stosuje się również w przypadku, gdy podatnik ponosi koszty uzyskania przychodów ze źródeł, z których część dochodów nie podlega opodatkowaniu podatkiem dochodowym albo jest zwolniona z tego opodatkowania.

W sytuacji, gdy podatnik uzyskuje przychody z zysków kapitałowych oraz przychody z innych źródeł przychodów, powyższe regulacje stosuje się także do przypisywania do każdego z tych źródeł kosztów innych niż bezpośrednio związane z przychodami (art. 15 ust. 2b ww. ustawy).

Przy ustalaniu ww. proporcji stosuje się odpowiednio art. 7 ust. 3 pkt 3 ustawy o PDOP. Z przepisu tego wynika, że przy ustalaniu dochodu stanowiącego podstawę opodatkowania generalnie nie uwzględnia się kosztów uzyskania przychodów ze źródeł przychodów położonych na terytorium Polski lub za granicą, jeżeli dochody z tych źródeł nie podlegają opodatkowaniu podatkiem dochodowym albo są wolne od podatku oraz m.in. przychodów z udziału w zyskach osób prawnych (m.in. z dywidend) czy przychodów z budynków, o których mowa w art. 24b ustawy o PDOP.

Dyrektor KIS w interpretacji indywidualnej z 11 września 2019 r., nr 0111-KDIB2-3.4010.185.2019.2.KK wyjaśnił, odnosząc się ww. regulacji, że proces alokacji kosztów pośrednich (których nie można przypisać do żadnego źródła przychodów) powinien przebiegać dwuetapowo, tj.:

- w pierwszej kolejności podatnik powinien ustalić, jakie koszty pośrednie może rozpoznać jako koszt uzyskania przychodów dla celów podatkowych, a jakie koszty należy wyłączyć z kalkulacji wyniku podatkowego,
- następnie kwota podatkowych, pośrednich kosztów uzyskania przychodów (będąca efektem pierwszej alokacji) powinna zostać ponownie alokowana – poprzez jej rozdzielenie między źródła: zyski kapitałowe oraz inne niż zyski kapitałowe.

Dyrektor KIS podkreślił, że **alokacja kosztów pośrednich do poszczególnych źródeł przychodów może dotyczyć jedynie kwoty kosztów pośrednich, która została alokowana na pierwszym etapie do kosztów podatkowych. Pozostałe koszty, tj. koszty alokowane do przychodów zwolnionych oraz niepodlegających opodatkowaniu, nie są uwzględniane w wyniku podatkowym – nie ma więc potrzeby ich alokacji do przychodów z zysków kapitałowych lub przychodów z innych źródeł.**

Zdaniem organu podatkowego:

„(...) omawiane powyżej przepisy updog mają charakter szczególny. Zakresem ich zastosowania objęte są wyłącznie przypadki, gdy przypisanie kosztów uzyskania przychodów do przychodów tworzących dochód opodatkowany i innych przychodów nie jest obiektywnie możliwe, a nie sytuacje, gdy takie wyodrębnienie kosztów było możliwe na podstawie posiadanych dokumentów, lecz podatnik zaniechał dokonania tej czynności. Pamiętać także należy, że ustalanie wielkości kosztów zgodnie z ww. zasadami może mieć zastosowanie jedynie w sytuacjach wyjątkowych i w odniesieniu do określonych kosztów, wspólnych dla źródeł przychodu, których nie można jednoznacznie przypisać do jednej z kategorii przychodów. Do takich kosztów uzasadnione jest zastosowanie proporcji, o której mowa w ww. przepisach (art. 15 ust. 2-2a – przyp. red.) ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych. (...)”

A zatem **podatnik ponoszący koszty pośrednie, dotyczące zarówno przychodów z zysków kapitałowych, jak i z innych źródeł (których nie można obiektywnie przypisać do poszczególnych źródeł przychodów), powinien koszty te przypisać do źródeł przychodów w oparciu o ustaloną odpowiednio proporcję (tzw. klucz przychodowy).**

Ustalając ww. proporcję, należy dokonać prawidłowej kwalifikacji przychodów do poszczególnych źródeł przychodów. W tym celu zasadne jest wyodrębnienie kont analitycznych, w ramach kont przychodów (i kosztów) – w celu odrębnego ujmowania przychodów (i kosztów) z zysków kapitałowych i z innych źródeł.

2.2. Przychody z zysków kapitałowych/przychody z innych źródeł w CIT-8

Przychody z zysków kapitałowych oraz przychody z innych źródeł, a także koszty uzyskania tych przychodów wykazywane są w odrębnych pozycjach CIT-8. Są one odpowiednio wykazywane w CIT-8⁽²⁸⁾:

- a) w zakresie zysków kapitałowych – łączne przychody w poz. 56, a łączne koszty w poz. 72,
- b) w zakresie przychodów z innych źródeł – łączne przychody w poz. 57, a łączne koszty w poz. 73.

Wzór zeznania CIT-8 dostępny jest w serwisie www.druki.gofin.pl w dziale Podatki dochodowe

2.3. Dochody uzyskane z różnych źródeł przychodów

Jak wynika z art. 7 ust. 1 ustawy o PDOP, jeżeli podatnik w roku podatkowym osiągnie zarówno dochody z zysków kapitałowych, jak i dochody z pozostałej działalności, to wówczas przedmiotem opodatkowania podatkiem dochodowym jest łączny dochód uzyskany z obu tych źródeł.

W przypadku wykazania dochodu tylko w jednym ze źródeł przychodów, rozliczenie będzie następowało oddzielnie, a więc strata z jednego z tych źródeł nie pomniejszy dochodu z drugiego.

Przykład

Podatnik CIT w roku podatkowym osiągnął dochód z zysków kapitałowych w wysokości 200.000 zł oraz z innych źródeł przychodu w wysokości 850.000 zł. Podstawę opodatkowania będzie stanowiła suma dochodów z obu źródeł przychodów, tj. 1.050.000 zł.

Przykład

*Podatnik CIT w roku podatkowym poniósł stratę z zysków kapitałowych w wysokości 150.000 zł, a z innych źródeł przychodów osiągnął dochód w wysokości 500.000 zł. Będzie on zobowiązany do zapłaty podatku od kwoty 500.000 zł. Natomiast stratę z zysków kapitałowych będzie mógł odliczyć od dochodu uzyskanego z tego źródła przychodów na zasadach, o których mowa w art. 7 ust. 5 ustawy o PDOP (**uwaga!** przepisy w zakresie rozliczania strat od 1 stycznia 2019 r. uległy zmianie – piszemy o tym w pkt 4 tego dodatku).*

Stosownie do art. 7 ust. 3 pkt 2 i 3 oraz ust. 4 ustawy o PDOP, przy ustalaniu dochodu lub straty podatnik nie uwzględnia m.in. określonych w art. 7b ust. 1 pkt 1 ustawy o PDOP przychodów z dywidend oraz innych przychodów (dochodów) z tytułu udziału w zyskach osób prawnych oraz kosztów uzyskania tych przychodów. Podatek od tych przychodów (dochodów) jest pobierany przez płatnika, w wysokości 19% uzyskanego przychodu (dochodu), na podstawie art. 22 ust. 1 ustawy o PDOP.

Przykład

Podatnik CIT w roku podatkowym osiągnął dochód z zysków kapitałowych w wysokości 360.000 zł, w tym 60.000 zł z dywidendy. Osiągnął też dochód z innych źródeł przychodów w wysokości 1.000.000 zł. Podstawę opodatkowania będzie stanowił dochód w wysokości 1.300.000 zł, tj. 1.000.000 zł + (360.000 zł – 60.000 zł), czyli bez uwzględnienia dywidendy.

Przychody z tytułu udziału w zyskach osób prawnych, o których mowa w art. 7b ust. 1 pkt 1 lit. a), f) oraz j) ustawy o PDOP, z wyjątkiem dochodów uzyskiwanych przez komplementariusza z tytułu udziału w zyskach spółki komandytowo-akcyjnej mającej siedzibę lub zarząd na terytorium Polski, są zwolnione od podatku dochodowego po spełnieniu warunków określonych w art. 22 ust. 4-4d i 6 ustawy o PDOP.

Należy zauważyć, że stosowanie tego zwolnienia zostało ograniczone wyłącznie do określonych kategorii przychodów z udziału w zyskach osób prawnych, a są to:

- 1) dywidendy, nadwyżki bilansowe w spółdzielniach oraz otrzymane przez uczestników funduszy inwestycyjnych lub instytucji wspólnego inwestowania dochody tego funduszu lub tej instytucji, w przypadku gdy statut przewiduje wypłacanie tych dochodów bez odkupywania jednostek uczestnictwa albo wykupywania certyfikatów inwestycyjnych,
- 2) równowartość zysku osoby prawnej oraz spółki, o której mowa w art. 1 ust. 3 ustawy o PDOP, przeznaczonego na podwyższenie jej kapitału zakładowego, równowartość nadwyżki bilansowej spółdzielni przeznaczonej na podwyższenie funduszu udziałowego oraz równowartość kwot przekazanych na ten kapitał (fundusz) z innych kapitałów (funduszy) takiej osoby prawnej lub spółki,
- 3) wartość niepodzielonych zysków w spółce oraz wartość zysku przekazanego na inne kapitały niż kapitał zakładowy w spółce przekształcanej – w przypadku przekształcenia spółki w spółkę niebędącą osobą prawną, z tym że przychód określa się na dzień przekształcenia.

3. Dochody z kwalifikowanych praw własności intelektualnej

Mocą ustawy z dnia 23 października 2018 r. o zmianie ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych, ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych, ustawy – Ordynacja podatkowa oraz o zmianie niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 2193 ze zm.), z dniem 1 stycznia 2019 r. wprowadzono do ustaw o PIT i CIT przepisy dotyczące preferencyjnego opodatkowania dochodów z kwalifikowanych praw własności intelektualnej (tzw. IP BOX, Innovation Box). Kwestie te reguluje art. 24d-24e ustawy o PDOP i art. 30ca-30cb ustawy o PDOF.

Ustalenie dochodu z kwalifikowanych praw własności intelektualnej

Od 1 stycznia 2019 r. podatek od osiągniętego przez podatnika kwalifikowanego dochodu z kwalifikowanych praw własności intelektualnej wynosi 5% podstawy opodatkowania.

Kwalifikowanymi prawami własności intelektualnej są:

- patent,
- prawo ochronne na wzór użytkowy,
- prawo z rejestracji wzoru przemysłowego,
- prawo z rejestracji topografii układu scalonego,
- dodatkowe prawo ochronne dla patentu na produkt leczniczy lub produkt ochrony roślin,
- prawo z rejestracji produktu leczniczego i produktu leczniczego weterynaryjnego dopuszczonych do obrotu,
- wyłączne prawo, o którym mowa w ustawie z dnia 26 czerwca 2003 r. o ochronie prawnej odmian roślin,
- autorskie prawo do programu komputerowego

– podlegające ochronie prawnej na podstawie przepisów odrębnych ustaw lub ratyfikowanych umów międzynarodowych, których stroną jest Polska, oraz innych umów międzynarodowych, których stroną jest UE. Chodzi tu o prawa, których przedmiot ochrony został wytworzony, rozwinięty lub ulepszony przez podatnika w ramach prowadzonej przez niego działalności badawczo-rozwojowej.

Podstawę opodatkowania stanowi tu suma kwalifikowanych dochodów z ww. praw własności intelektualnej, osiągniętych w roku podatkowym. Wysokość kwalifikowanego dochodu ustala się tu jako iloczyn tego dochodu osiągniętego w roku podatkowym i wskaźnika obliczonego według wzoru:

$$\frac{(a + b) \times 1,3}{a + b + c + d}$$

Poszczególne litery tego wzoru oznaczają koszty faktycznie poniesione przez podatnika na:

- a – prowadzoną bezpośrednio przez podatnika działalność badawczo-rozwojową związaną z kwalifikowanym prawem własności intelektualnej,
- b – nabycie wyników prac badawczo-rozwojowych związanych z kwalifikowanym prawem własności intelektualnej, innych niż wymienione w lit. d, od podmiotu niepowiązanego,
- c – nabycie wyników prac badawczo-rozwojowych związanych z kwalifikowanym prawem własności intelektualnej, innych niż wymienione w lit. d, od podmiotu powiązanego,
- d – nabycie przez podatnika kwalifikowanego prawa własności intelektualnej.

Należy mieć na uwadze, że gdy wartość ww. wskaźnika jest większa od 1, przyjmuje się, że wartość ta wynosi 1.

Do ww. kosztów nie zalicza się tych, które nie są bezpośrednio związane z kwalifikowanym prawem własności intelektualnej. Mowa tu w szczególności o odsetkach, opłatach finansowych oraz kosztach związanych z nieruchomościami.

Dochodem/stratą z kwalifikowanego prawa własności intelektualnej jest osiągnięty przez podatnika w roku podatkowym dochód/strata (u podatników PIT – dochód/strata z pozarolniczej działalności gospodarczej w zakresie, w jakim został osiągnięty):

- z opłat lub należności wynikających z umowy licencyjnej, która dotyczy kwalifikowanego prawa własności intelektualnej,
- ze sprzedaży kwalifikowanego prawa własności intelektualnej,
- z kwalifikowanego prawa własności intelektualnej uwzględnionego w cenie sprzedaży produktu lub usługi,
- z odszkodowania za naruszenie praw wynikających z kwalifikowanego prawa własności intelektualnej, jeżeli zostało uzyskane w postępowaniu spornym, w tym postępowaniu sądowym albo arbitrażu.

W przypadku, gdy nie jest możliwe ustalenie dochodu przypadającego na poszczególne kwalifikowane prawa własności intelektualnej, podatnik może obliczyć kwalifikowany dochód z kwalifikowanego prawa własności intelektualnej dla tego samego rodzaju produktu lub usługi, lub dla tej samej grupy produktów lub usług, w których zostało wykorzystane kwalifikowane prawo własności intelektualnej.

UWAGA! Jeśli z kwalifikowanych praw własności intelektualnej podatnik poniesie w roku podatkowym stratę, to o wysokość tej straty będzie mógł obniżyć dochód osiągnięty w najbliższych kolejno następujących po sobie 5 latach podatkowych z tego samego kwalifikowanego prawa własności intelektualnej, tego samego rodzaju produktu lub usługi lub tej samej grupy produktów lub usług, w których zostało wykorzystane kwalifikowane prawo własności intelektualnej.

Podatnicy korzystający z preferencyjnej stawki CIT/PIT (w wysokości 5%) są obowiązani do wykazania dochodu (straty) z kwalifikowanego prawa własności intelektualnej w zeznaniu za rok podatkowy, w którym osiągnięto ten dochód (poniesiono stratę).

Powyższe regulacje stosuje się odpowiednio do ekspektatywy uzyskania kwalifikowanego prawa własności intelektualnej w związku ze zgłoszeniem lub złożeniem wniosku o uzyskanie takiego prawa ochronnego do właściwego organu, od dnia zgłoszenia lub złożenia wniosku.

Stosuje się je także odpowiednio do dochodów z licencji do korzystania z kwalifikowanego prawa własności intelektualnej przysługującej podatnikowi na podstawie umowy, w której zastrzeżono wyłączność korzystania przez podatnika z tego prawa, pod warunkiem uprzedniego prowadzenia przez podatnika prac badawczo-rozwojowych, których efektem jest kwalifikowane prawo własności intelektualnej, na które udzielono tej licencji.

Obowiązki podatników opłacających 5% CIT/PIT

Podatnicy korzystający z preferencyjnej 5% stawki CIT są obowiązani:

- 1) wyodrębnić każde kwalifikowane prawo własności intelektualnej w prowadzonej ewidencji rachunkowej,
- 2) prowadzić ewidencję rachunkową w sposób zapewniający ustalenie przychodów, kosztów uzyskania przychodów i dochodu (straty), przypadających na każde kwalifikowane prawo własności intelektualnej,
- 3) wyodrębnić koszty, przypadające na każde kwalifikowane prawo własności intelektualnej, w sposób zapewniający określenie kwalifikowanego dochodu,
- 4) dokonywać zapisów w prowadzonej ewidencji rachunkowej w sposób zapewniający ustalenie łącznego dochodu z kwalifikowanych praw własności intelektualnej – w przypadku, gdy podatnik wykorzystuje więcej niż jedno kwalifikowane prawo własności intelektualnej, a w prowadzonej ewidencji rachunkowej nie jest możliwe spełnienie warunków, o których mowa w pkt 2 i 3;
- 5) dokonywać zapisów w prowadzonej ewidencji rachunkowej w sposób zapewniający ustalenie dochodu z kwalifikowanych praw własności intelektualnej w odniesieniu do tego produktu lub tej usługi albo do tych produktów lub tych usług – w przypadku gdy podatnik wykorzystuje jedno kwalifikowane prawo własności intelektualnej lub większą liczbę tych praw w produkcie lub usłudze albo w produktach lub usługach, a w prowadzonej ewidencji rachunkowej nie jest możliwe spełnienie warunków, o których mowa w pkt 2-4.

Podobnie jest w przypadku podatników PIT prowadzących księgi rachunkowe. Z kolei podatnicy PIT prowadzący podatkową księgę przychodów i rozchodów wykazują ww. informacje w odrębnej ewidencji.

UWAGA! Jeśli na podstawie ksiąg rachunkowych lub ww. ewidencji nie będzie możliwe ustalenie dochodu (straty) z kwalifikowanych praw własności intelektualnej, podatnik będzie zobowiązany do zapłaty podatku na zasadach ogólnych (podatnicy PIT – według skali podatkowej lub podatkiem liniowym).

W uzasadnieniu do projektu ustawy nowelizującej, wprowadzającej preferencyjne opodatkowanie dochodów z kwalifikowanych praw własności intelektualnej, wskazano, że:

„(...) stosowanie tej ulgi (niższej stawki podatku do kwalifikowanych dochodów) będzie prawem, a nie obowiązkiem podatnika. Jest to o tyle istotne, gdyż z korzystaniem z ulgi wią-

żą się, bądź co bądź, dodatkowe obowiązki po stronie podatników, w szczególności wspomniany wyżej obowiązek prowadzenia ewidencji pozwalającej na monitorowanie i śledzenie efektów prac B+R.

Podatnik będzie miał możliwość stosowania przedmiotowej ulgi przez cały okres trwania ochrony prawnej kwalifikowanych praw własności intelektualnej. W przypadku tych aktywów, które podlegają procedurze zgłoszenia/rejestracji, podatnik będzie mógł skorzystać z preferencji podatkowej od momentu zgłoszenia lub złożenia wniosku o rejestrację (obowiązek zwrotu kwoty ulgi w przypadku wycofania wniosku, odmowy udzielenia prawa lub odrzucenia wniosku o rejestrację). (...)”

Preferencyjne opodatkowanie dochodów z kwalifikowanych praw własności intelektualnej stosuje się do dochodów (przychodów) uzyskanych od dnia 1 stycznia 2019 r.

Przepisy przejściowe

Podatnicy, którzy przed dniem 1 stycznia 2019 r. ponosili koszty związane z kwalifikowanymi prawami własności intelektualnej (których przedmiot ochrony został wytworzony, rozwinięty lub ulepszony przez podatnika w ramach prowadzonej przez niego działalności badawczo-rozwojowej), a którzy na podstawie prowadzonej ewidencji nie mogą ustalić wysokości kosztów poniesionych w ramach tej działalności, mogą przyjąć ich wartość z roku podatkowego rozpoczętego po dniu 31 grudnia 2018 r. Jeżeli w roku podatkowym rozpoczynającym się po dniu 31 grudnia 2018 r. ww. podatnicy nie poniosą kosztów związanych z kwalifikowanymi prawami własności intelektualnej (których przedmiot ochrony został wytworzony, rozwinięty lub ulepszony przez podatnika w ramach prowadzonej przez niego działalności badawczo-rozwojowej), będą mogli uwzględnić ich wartość poniesioną w latach poprzednich, nie wcześniej jednak niż po dniu 31 grudnia 2012 r.

4. Rozliczenie strat z lat ubiegłych przez podatników PIT i CIT

4.1. Straty u podatników CIT

Zgodnie z art. 7 ust. 2 ustawy o PDOP, dochodem ze źródła przychodów (z zastrzeżeniem, które tu pomijamy), jest nadwyżka sumy przychodów uzyskanych z tego źródła przychodów nad kosztami ich uzyskania, osiągnięta w roku podatkowym. Jeżeli koszty uzyskania przychodów przekraczają sumę przychodów, różnica jest stratą ze źródła przychodów.

Przypominamy, że od 1 stycznia 2018 r. ustawodawca wyodrębnił nowe źródło przychodów tj. przychody z zysków kapitałowych. Konsekwencją tego jest konieczność rozliczenia strat podatkowych tylko z dochodem z tego samego źródła przychodów.

Natomiast straty poniesione przez podatników CIT za lata podatkowe poprzedzające rok podatkowy rozpoczęty po dniu 31 grudnia 2017 r. podlegają odliczeniu od dochodu stanowiącego sumę dochodu osiągniętego z zysków kapitałowych oraz dochodu osiągniętego z innych źródeł przychodów, na zasadach obowiązujących przed 1 stycznia 2018 r. (por. art. 6 ustawy z dnia 27 października 2017 r. o zmianie ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych, ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych oraz ustawy o zryczałtowanym podatku dochodowym od niektórych przychodów osiąganych przez osoby fizyczne – Dz. U. poz. 2175 ze zm.). Oznacza to, że podatnicy straty poniesione za lata podatkowe poprzedzające rok podatkowy rozpoczęty po dniu 31 grudnia 2017 r. odliczają od ogólnego dochodu (czyli niezależnie od źródła jego uzyskania) zgodnie z art. 7 ust. 5 ustawy o PDOP, w brzmieniu obowiązującym do 31 grudnia 2017 r., czyli w najbliższych kolejno

po sobie następujących pięciu latach podatkowych, z tym że wysokość obniżenia w którymkolwiek z tych lat nie może przekroczyć 50% kwoty tej straty.

Z art. 7 ust. 5 ustawy o PDOP – w brzmieniu obowiązującym od 1 stycznia 2019 r. – wynika, że o wysokość straty ze źródła przychodów, poniesionej w roku podatkowym, podatnik może:

- 1) obniżyć dochód uzyskany z tego źródła w najbliższych kolejno po sobie następujących pięciu latach podatkowych, z tym że kwota obniżenia w którymkolwiek z tych lat nie może przekroczyć 50% wysokości tej straty, albo
- 2) obniżyć jednorazowo dochód uzyskany z tego źródła w jednym z najbliższych kolejno po sobie następujących pięciu lat podatkowych o kwotę nieprzekraczającą 5.000.000 zł; nieodliczona kwota podlega rozliczeniu w pozostałych latach tego pięcioletniego okresu, z tym że kwota obniżenia w którymkolwiek z tych lat nie może przekroczyć 50% wysokości tej straty.

Powyższy przepis nie ma zastosowania do strat z odpłatnego zbycia walut wirtualnych (art. 7 ust. 6 ustawy o PDOP).

Wskazana zasada rozliczania strat podatkowych ma zastosowanie do rozliczenia strat powstałych począwszy od roku podatkowego rozpoczynającego się po 31 grudnia 2018 r. (wcześniej straty rozliczało się wyłącznie według zasady wskazanej w pkt 1). W konsekwencji stratę na nowych zasadach będzie można rozliczyć najwcześniej w zeznaniu podatkowym za 2020 r., czyli w zeznaniu składanym w 2021 r.

Przy ustaleniu dochodu za 2019 r. podatnik (którego rok podatkowy jest tożsamy z rokiem kalendarzowym) może odliczyć straty z lat ubiegłych, które powstały w latach 2014-2018. Straty te rozlicza według „starych” zasad, tj. dochód za 2019 r. może być obniżony o ww. straty w wysokości nieprzekraczającej 50% każdej z tych strat. Co istotne strata za 2018 r. odliczona jest od dochodu z tego samego źródła przychodów. Natomiast straty za lata wcześniejsze mogą być odliczone od łącznego dochodu za 2019 r., tj. bez względu na źródło tego dochodu.

4.2. Straty u podatników PIT

Ze stratą u podatników PIT mamy do czynienia w sytuacji, gdy na koniec roku podatkowego koszty przewyższają przychody z danego źródła (art. 9 ust. 2 ustawy o PDOP).

U podatników PIT źródła przychodów wymienia art. 10 ustawy o PDOP. Na podstawie tego przepisu, odrębnymi źródłami przychodów są m.in.:

- pozarolnicza działalność gospodarcza;
- działy specjalne produkcji rolnej;
- najem, podnajem, dzierżawa, poddzierżawa oraz inne umowy o podobnym charakterze, w tym również dzierżawa, poddzierżawa działów specjalnych produkcji rolnej oraz gospodarstwa rolnego lub jego składników na cele nierolnicze albo na prowadzenie działów specjalnych produkcji rolnej, z wyjątkiem składników majątku związanych z działalnością gospodarczą;
- kapitały pieniężne i prawa majątkowe, w tym odpłatne zbycie praw majątkowych innych niż wymienione w art. 10 ust. 1 pkt 8 lit. a-c ww. ustawy (tj. m.in. spółdzielczego własnościowego prawa do lokalu mieszkaniowego lub użytkowego oraz prawa do domu jednorodzinnego w spółdzielni mieszkaniowej);

Zgodnie z art. 9 ust. 3 ustawy o PDOP (w brzmieniu obowiązującym od 1 stycznia 2019 r.) o wysokość straty ze źródła przychodów, poniesionej w roku podatkowym, podatnik może:

- 1) obniżyć dochód uzyskany z tego źródła w najbliższych kolejno po sobie następujących pięciu latach podatkowych, z tym że kwota obniżenia w którymkolwiek z tych lat nie może przekroczyć 50% wysokości tej straty, albo
- 2) obniżyć jednorazowo dochód uzyskany z tego źródła w jednym z najbliższych kolejno po sobie następujących pięciu lat podatkowych o kwotę nieprzekraczającą 5.000.000 zł, nieodliczona kwota podlega rozliczeniu w pozostałych latach tego pięcioletniego okresu, z tym że kwota obniżenia w którymkolwiek z tych lat nie może przekroczyć 50% wysokości tej straty.

Przepis ten nie ma zastosowania do strat (art. 9 ust. 3a ww. ustawy):

- 1) z odpłatnego zbycia rzeczy i praw majątkowych, o których mowa w art. 10 ust. 1 pkt 8 ustawy o PDOF;
- 2) z odpłatnego zbycia walut wirtualnych;
- 3) z niezrealizowanych zysków, o których mowa w art. 30da ww. ustawy;
- 4) ze źródeł przychodów, z których dochody są wolne od podatku dochodowego.

Podobnie jak u podatników CIT, „nowe” przepisy dotyczące rozliczania strat podatkowych mają zastosowanie do rozliczania strat powstałych po 31 grudnia 2018 r. W konsekwencji stratę na „nowych” zasadach będzie można rozliczyć najwcześniej w zeznaniu podatkowym za 2020 r., czyli w zeznaniu składanym do US w 2021 r. Straty podatkowe powstałe w 2019 r. rozliczane będą zgodnie z „nowymi” zasadami przez okres od 2020-2024 r.

W zeznaniu rocznym za 2019 r. podatnik może odliczyć straty z lat ubiegłych, które powstały w latach 2014-2018. Straty te rozlicza według „starych” zasad. Podatnik zatem może obniżyć dochód uzyskany z tego źródła w najbliższych kolejno po sobie następujących pięciu latach podatkowych, z tym że kwota obniżenia w którymkolwiek z tych lat nie może przekroczyć 50% wysokości tej straty.

5. Odliczenie darowizn od dochodu

5.1. Odliczanie darowizn przez podatników CIT

Niektóre darowizny mogą pomniejszać dochód stanowiący podstawę opodatkowania. Chodzi tu o darowizny (zob. art. 18 ust. 1 ustawy o PDOP):

- przekazane na cele określone w art. 4 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie, organizacjom, o których mowa w art. 3 ust. 2 i 3 tej ustawy, lub równoważnym organizacjom, określonym w przepisach regulujących działalność pożytku publicznego, obowiązujących w innym niż Rzeczpospolita Polska państwie członkowskim UE lub innym państwie należącym do Europejskiego Obszaru Gospodarczego, prowadzącym działalność pożytku publicznego w sferze zadań publicznych, realizującym te cele,
- na cele kultu religijnego,
- darowizn przekazanych na cele kształcenia zawodowego publicznym szkołom prowadzącym kształcenie zawodowe, o których mowa w art. 4 pkt 28a ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe, oraz publicznym placówkom i centrom, o których mowa w art. 2 pkt 4 tej ustawy.

Wymienione darowizny mogą być odliczone od dochodu łącznie do wysokości nieprzekraczającej 10% dochodu (art. 18 ust. 1a ww. ustawy).

Na podstawie art. 18 ust. 8 ustawy o PDOP, podatnicy uzyskujący przychody z zysków kapitałowych lub przychody z innych źródeł przychodów mogą dokonywać odliczeń, o któ-

rych mowa w art. 18 ust. 1, od dochodu w dowolnej proporcji, z tym że suma dokonanych w źródłach przychodów odliczeń nie może przekroczyć wysokości 10% dochodu.

Organizacje określone w art. 3 ust. 2 i 3 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie:

- osoby prawne lub jednostki organizacyjne nieposiadające osobowości prawnej, którym odrębna ustawa przyznaje zdolność prawną (w tym fundacje i stowarzyszenia), niebędące jednostkami sektora finansów publicznych w rozumieniu ustawy o finansach publicznych lub przedsiębiorstwami, instytucjami badawczymi, bankami i spółkami prawa handlowego będącymi państwowymi lub samorządowymi osobami prawnymi, nie działające w celu osiągnięcia zysku,
- osoby prawne i jednostki organizacyjne działające na podstawie przepisów o stosunku Państwa do Kościoła Katolickiego w RP, o stosunku Państwa do innych kościołów i związków wyznaniowych oraz o gwarancjach wolności sumienia i wyznania, jeżeli ich cele statutowe obejmują prowadzenie działalności pożytku publicznego,
- stowarzyszenia jednostek samorządu terytorialnego,
- spółdzielnie socjalne,
- spółki akcyjne i spółki z o.o. oraz kluby sportowe będące spółkami działającymi na podstawie przepisów ustawy o sporcie, które nie działają w celu osiągnięcia zysku oraz przeznaczają całość dochodu na realizację celów statutowych oraz nie przeznaczają zysku do podziału między swoich udziałowców, akcjonariuszy i pracowników.

UWAGA! Nie stanowi działalności pożytku publicznego działalność prowadzona przez partie polityczne, europejskie partie polityczne, związki zawodowe i organizacje pracodawców, samorządy zawodowe, fundacje utworzone przez partie polityczne i europejskie fundacje polityczne (art. 3 ust. 4 ww. ustawy).

Z kolei **cele określone w art. 4 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie, to zadania w zakresie m.in.:** działalności charytatywnej, ochrony i promocji zdrowia, w tym działalności leczniczej w rozumieniu ustawy o działalności leczniczej, działalności na rzecz osób niepełnosprawnych, w zakresie nauki, szkolnictwa wyższego, edukacji, oświaty i wychowania, działalności na rzecz dzieci i młodzieży, w tym wypoczynku dzieci i młodzieży, kultury, sztuki, ochrony dóbr kultury i dziedzictwa narodowego, wspierania i upowszechniania kultury fizycznej, ratownictwa i ochrony ludności, promocji i organizacji wolontariatu.

Dokonanie darowizny pieniężnej na ww. cele i na rzecz ww. organizacji, co do zasady upoważnia podatników CIT do odliczenia takiej darowizny od dochodu (z uwzględnieniem ww. limitów).

Darowizna pieniężna może zostać odliczona od dochodu, jeśli jej wysokość zostanie udokumentowana dowodem wpłaty na rachunek płatniczy obdarowanego lub jego rachunek w banku, inny niż rachunek płatniczy. Z kolei wysokość darowizny innej niż pieniężna może zostać udokumentowana dokumentem, z którego wynika wartość tej darowizny oraz oświadczeniem obdarowanego o jej przyjęciu (zob. art. 18 ust. 1c ustawy o PDOP).

Wspomnijmy, że gdy przedmiotem darowizny są towary opodatkowane podatkiem VAT, za kwotę darowizny uważa się wartość towaru wraz z VAT, w części przekraczającej kwotę VAT naliczonego, którą podatnik ma prawo odliczyć zgodnie z przepisami o podatku od towarów i usług z tytułu dokonania tej darowizny (zob. art. 18 ust. 1b ustawy o PDOP).

Darowizny, które nie podlegają odliczeniu od dochodu

Podatnicy nie mogą odliczać od dochodu darowizn przekazanych na rzecz partii politycznych, związków zawodowych i organizacji pracodawców, samorządów zawodowych czy fundacji utworzonych przez partie polityczne. Działalność prowadzona przez te podmioty nie stanowi bowiem, jak już wspomnieliśmy, działalności pożytku publicznego.

Podatnicy nie mogą również odliczać od dochodu darowizn dokonanych na rzecz (art. 18 ust. 1a ww. ustawy):

- osób fizycznych,
- osób prawnych oraz jednostek organizacyjnych niemających osobowości prawnej, prowadzących działalność gospodarczą polegającą na wytwarzaniu wyrobów przemysłu elektronicznego, paliwowego, tytoniowego, spirytusowego, winiarskiego, piwowarskiego, a także pozostałych wyrobów alkoholowych o zawartości alkoholu powyżej 1,5%, oraz wyrobów z metali szlachetnych albo z udziałem tych metali, lub handlu tymi wyrobami.

Podatnicy nie mogą odliczyć od dochodu także tych darowizn, których wartość zaliczyli do kosztów uzyskania przychodów na podstawie art. 16 ust. 1 pkt 14 ustawy o PDOP.

5.2. Odliczenie darowizn przez podatników PIT

Na podstawie art. 26 ust. 1 pkt 9 ustawy o PDOF, podatnicy PIT mogą odliczać darowizny przekazane na cele:

- określone w art. 4 ustawy o działalności pożytku publicznego, organizacjom, o których mowa w art. 3 ust. 2 i 3 tej ustawy, lub równoważnym organizacjom określonym w przepisach regulujących działalność pożytku publicznego obowiązujących w innym niż Polska państwie członkowskim Unii Europejskiej lub innym państwie należącym do Europejskiego Obszaru Gospodarczego, prowadzącym działalność pożytku publicznego w sferze zadań publicznych, realizującym te cele,

UWAGA! Cele i organizacje, o których mowa w przywołanych przepisach o działalności pożytku publicznego, wymieniamy w ppkt 5.1. dotyczącym darowizn w CIT.

- kultu religijnego,
- krwiodawstwa realizowanego przez honorowych dawców krwi,
- kształcenia zawodowego publicznym szkołom prowadzącym kształcenie zawodowe, o których mowa w art. 4 pkt 28a ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe, oraz publicznym placówkom i centrom, o których mowa w art. 2 pkt 4 tej ustawy.

Odliczeniu podlega wysokość dokonanej darowizny, nie więcej jednak niż kwota stanowiąca 6% dochodu. Łączna kwota odliczeń z ww. tytułów nie może przekroczyć w roku podatkowym kwoty stanowiącej 6% dochodu.

Wartość darowizny na cele krwiodawstwa ustala się w wysokości iloczynu kwoty rekompensaty określonej przepisami wydanymi na podstawie art. 11 ust. 2 ustawy o publicznej służbie krwi i litrów oddanej krwi lub jej składników (art. 26 ust. 1 pkt 9 lit. c) ustawy o PDOF, w brzmieniu obowiązującym od 1 stycznia 2018 r., który stosuje się do dochodów uzyskanych od 1 stycznia 2017 r.).

Odliczenie darowizn na cele kształcenia zawodowego stosuje się w przypadku gdy przedmiotem darowizny są materiały dydaktyczne lub środki trwałe, z wyjątkiem materiałów dydaktycznych lub środków trwałych, które nie są kompletne, zdatne do użytku lub są starsze niż 12 lat (patrz: art. 26 ust. 6ea ww. ustawy).

Jeżeli przedmiotem darowizny są towary opodatkowane podatkiem VAT, za kwotę darowizny (podobnie jak przy darowiznach opisanych na gruncie CIT) uważa się wartość towaru

wraz z podatkiem VAT, w części przekraczającej kwotę podatku naliczonego, którą podatnik ma prawo odliczyć zgodnie z przepisami o podatku od towarów i usług z tytułu dokonania tej darowizny. Przy określaniu wartości tych darowizn stosuje się odpowiednio art. 19 ustawy o PDOF.

Odliczenie darowizny przysługuje pod warunkiem właściwego udokumentowania przekazania darowizny (art. 26 ust. 7 ustawy o PDOF). I tak, darowiznę:

- pieniężną dokumentuje się dowodem wpłaty na rachunek płatniczy obdarowanego lub na rachunek obdarowanego w banku, inny niż rachunek płatniczy,
- niepieniężną (inną niż na cele krwiodawstwa) dokumentuje się dowodem, z którego wynikają dane identyfikujące darczyńcę i wartość przekazanej darowizny oraz oświadczenie obdarowanego o jej przyjęciu,
- na cele krwiodawstwa potwierdza się zaświadczeniem jednostki organizacyjnej realizującej zadania w zakresie pobierania krwi o ilości bezpłatnie oddanej krwi lub jej składników przez krwiodawcę.

W przypadku darowizny na cele określone w art. 4 ustawy o działalności pożytku publicznego, przekazanej na rzecz zagranicznej organizacji, prawo do jej odliczenia przysługuje pod warunkami:

- 1) udokumentowania przez podatnika oświadczeniem tej organizacji, iż na dzień przekazania darowizny była ona równoważną organizacją do organizacji, o których mowa w art. 3 ust. 2 i 3 ustawy o działalności pożytku publicznego, realizującą cele określone w art. 4 ustawy o działalności pożytku publicznego i prowadzącą działalność pożytku publicznego w sferze zadań publicznych oraz
- 2) istnienia podstawy prawnej wynikającej z umowy o unikaniu podwójnego opodatkowania lub innych ratyfikowanych umów międzynarodowych, których stroną jest Rzeczpospolita Polska, do uzyskania przez organ podatkowy informacji podatkowych od organu podatkowego państwa, na którego terytorium organizacja posiada siedzibę.

Odliczeniu nie podlegają darowizny:

- poniesione na rzecz:
 - a) osób fizycznych,
 - b) osób prawnych oraz jednostek organizacyjnych niemających osobowości prawnej, prowadzących działalność gospodarczą polegającą na wytwarzaniu wyrobów przemysłu elektronicznego, paliwowego, tytoniowego, spirytusowego, winiarskiego, piwowarskiego, a także pozostałych wyrobów alkoholowych o zawartości alkoholu powyżej 1,5%, oraz wyrobów z metali szlachetnych albo z udziałem tych metali, lub handlu tymi wyrobami;
- zaliczone do kosztów uzyskania przychodów na podstawie art. 23 ust. 1 pkt 11 ustawy o PDOF lub odliczone od przychodów na podstawie ustawy o zryczałtowanym podatku dochodowym od niektórych przychodów osiąganych przez osoby fizyczne, lub zwrócone podatnikowi w jakiegokolwiek formie.

6. Wybrane ulgi do odliczenia w zeznaniu podatkowym

6.1. Ulga na działalność badawczo-rozwojową

Podatnicy CIT i PIT mogą korzystać z ulgi na działalność badawczo-rozwojową (B+R), zgodnie z regulacjami zawartymi odpowiednio w art. 18d-18e ustawy o PDOP i art. 26e-26g ustawy o PDOF.

Ulga B+R została wprowadzona jako instrument służący wsparciu rozwoju innowacyjności polskiej gospodarki. Jej mechanizm polega na odliczaniu od podstawy opodatkowania kosztów poniesionych na działalność badawczo-rozwojową, zwanych kosztami kwalifikowanymi.

Podstawowym warunkiem nabycia prawa do stosowania ulgi B+R jest prowadzenie działalności badawczo-rozwojowej, przez którą należy rozumieć działalność twórczą obejmującą badania naukowe lub prace rozwojowe, podejmowaną w sposób systematyczny w celu zwiększenia zasobów wiedzy oraz wykorzystania zasobów wiedzy do tworzenia nowych zastosowań (por. art. 4a pkt 26 ustawy o PDOP i art. 5a pkt 38 ustawy o PDOF).

Z ulgi B+R mogą korzystać podatnicy PIT, którzy prowadzą działalność gospodarczą opodatkowaną według skali podatkowej lub podatkiem liniowym oraz podatnicy CIT uzyskujący przychody inne niż przychody z zysków kapitałowych.

Jak odlicza się ulgę?

Jak już wspomnieliśmy, ulga B+R polega na odliczeniu kosztów poniesionych na działalność badawczo-rozwojową, zwanych kosztami kwalifikowanymi. Odliczenia tego dokonuje się w zeznaniu podatkowym składanym za rok, w którym poniesiono te koszty.

Pojawiły się wątpliwości, co należy uznać za moment poniesienia kosztu na potrzeby ulgi B+R. Wobec tego nasze Wydawnictwo zwróciło się do Ministerstwa Finansów z pytaniem w tej sprawie. Z odpowiedzi otrzymanej w dniu 22 maja 2017 r. wynika, że w zeznaniu podatkowym w ramach ulgi B+R odliczeniu podlegają takie wydatki związane z prowadzoną działalnością badawczo-rozwojową, które w danym roku podatkowym zostały ujęte w rachunku podatkowym jako koszty uzyskania przychodów. W piśmie tym MF wyjaśniło:

„(...) W przypadku kosztów prac rozwojowych ustawodawca w art. 15 ust. 4a CIT (art. 22 ust. 7b PIT) wskazuje szczególny moment (datę) podatkowego rozliczenia kosztów uzyskania przychodów w postaci kosztów prac rozwojowych. W stosunku do kosztów prac rozwojowych zawarto więc specyficzne regulacje normujące moment rozpoznania tych kosztów dla celów podatkowych. W myśl tych regulacji, koszty prac rozwojowych mogą być zaliczane do kosztów uzyskania przychodów w jeden z poniższych sposobów:

- w miesiącu, w którym zostały poniesione albo począwszy od tego miesiąca w równych częściach w okresie nie dłuższym niż 12 miesięcy, albo*
- jednorazowo w roku podatkowym, w którym zostały zakończone, albo*
- poprzez odpisy amortyzacyjne dokonywane zgodnie z art. 16m ust. 1 pkt 3 CIT (art. 22m ust. 1 pkt 3 PIT) od wartości niematerialnych i prawnych, o których mowa w art. 16b ust. 2 pkt 3 CIT (art. 22b ust. 2 pkt 2 PIT).*

W sytuacji, gdy przedsiębiorca ponosi w ramach ulgi B+R koszty prac rozwojowych, powinien w pierwszej kolejności rozpoznać koszt uzyskania przychodu na podstawie art. 15 ust. 4a CIT (art. 22 ust. 7b PIT). Podatnik zatem powinien podjąć decyzję o sposobie potrącalności wydatków związanych z pracami badawczo-rozwojowymi, a następnie stosując ulgę i obliczając odpowiednią wysokość kosztów kwalifikowanych, ujętych uprzednio w rachunku podatkowym jako koszt, odliczyć je od podstawy opodatkowania w roku podatkowym, w którym dany koszt został zaliczony do kosztów uzyskania przychodów (podkreśl. red.).”

Ulgę B+R realizuje się poprzez odliczenie od podstawy obliczenia podatku, ustalonej przez podatników PIT zgodnie z art. 26 ust. 1 lub art. 30c ust. 2 ustawy o PDOF, a przez podatników CIT – zgodnie z art. 18 ustawy o PDOP.

Kwota odliczenia nie może w roku podatkowym przekraczać kwoty dochodu uzyskanego przez podatników PIT z działalności gospodarczej, a przez podatników CIT – dochodu uzyskanego z przychodów innych niż przychody z zysków kapitałowych.

Należy zaznaczyć, iż podatnicy nie tracą prawa do odliczenia kosztów kwalifikowanych związanych z działalnością badawczo-rozwojową, gdy za rok podatkowy, w którym ponieśli te koszty:

- wykażą stratę albo
- wielkość dochodu jest niższa od kwoty przysługujących odliczeń.

W takiej sytuacji odliczenia – odpowiednio w całej kwocie lub w pozostałej części – dokonuje się w zeznaniach za kolejno następujące po sobie sześć lat podatkowych następujących bezpośrednio po roku, w którym podatnicy skorzystali lub mieli prawo skorzystać z odliczenia.

Zasada rozliczania w czasie niezrealizowanej części ulgi nie ma jednak zastosowania, gdy w zeznaniu składanym za rok podatkowy, w którym poniesione zostały podlegające odliczeniu koszty na działalność badawczo-rozwojową, podatnicy wykażą kwotę bezpośredniego zwrotu nieodliczonych wydatków, co do których przysługiwało prawo odliczenia.

Przy czym, z ww. możliwości mogą skorzystać wyłącznie podatnicy rozpoczynający działalność gospodarczą:

- w roku jej rozpoczęcia, lub
- w roku następującym bezpośrednio po roku rozpoczęcia działalności pod warunkiem, że w tym roku są mikro-, małymi lub średnimi przedsiębiorcami w rozumieniu przepisów ustawy – Prawo przedsiębiorców.

Podmiotami nieuprawnionymi do otrzymania bezpośredniego zwrotu kosztów poniesionych na działalność badawczo-rozwojową są:

- **w przypadku podatników PIT** – rozpoczynający prowadzenie działalności gospodarczej, którzy w roku rozpoczęcia tej działalności, a także w okresie dwóch lat, licząc od końca roku poprzedzającego rok jej rozpoczęcia, prowadzili działalność gospodarczą samodzielnie lub jako wspólnicy spółki niebędącej osobą prawną, lub działalność taką prowadził małżonek podatnika, a między małżonkami istniała w tym czasie wspólność majątkowa;
- **w przypadku podatników CIT** – rozpoczynający działalność, którzy zostali utworzeni:
 - w wyniku przekształcenia, połączenia lub podziału podatników,
 - w wyniku przekształcenia przedsiębiorcy będącego osobą fizyczną wykonującą we własnym imieniu działalność gospodarczą lub spółki niebędącej osobą prawną,
 - przez osoby prawne, osoby fizyczne lub jednostki niemające osobowości prawnej, które wniosły na poczet kapitału podatnika uprzednio prowadzone przez siebie przedsiębiorstwo, zorganizowaną część przedsiębiorstwa lub składniki majątku tego przedsiębiorstwa o wartości przekraczającej łącznie równowartość w złotych kwoty co najmniej 10.000 euro (przeliczonej według średniego kursu euro ogłaszanego przez Narodowy Bank Polski na pierwszy dzień roboczy października roku poprzedzającego rok podatkowy, w którym wniesiono te składniki majątku, w zaokrągleniu do 1.000 zł), przy czym wartość tych składników oblicza się, stosując odpowiednio art. 14 ustawy o PDOP,
 - przez osoby prawne, osoby fizyczne lub jednostki niemające osobowości prawnej wnoszące, tytułem wkładów niepieniężnych na poczet kapitału podatnika, składniki majątku uzyskane przez te osoby lub jednostki w wyniku likwidacji innych podatników, jeżeli te osoby lub jednostki posiadały udziały (akcje) tych innych likwidowanych podatników.

Kwotę zwrotu bezpośredniego za 2019 r. ustala się:

1) u podatnika PIT w wysokości:

- 17,75% nieodliczonej kwoty ulgi – gdy podatnik stosuje opodatkowanie według skali podatkowej (patrz: art. 4 ustawy z dnia 30 sierpnia 2019 r. o zmianie ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych... (Dz. U. poz. 1835),

- 19% nieodliczonej kwoty ulgi – gdy podatnik stosuje opodatkowanie podatkiem liniowym,
- 2) **u podatnika CIT** w wysokości iloczynu nieodliczonej ulgi i stawki podatku obowiązującej podatnika w danym roku podatkowym.

Czym są koszty kwalifikowane?

Katalog kosztów kwalifikowanych ma charakter zamknięty i obejmuje wyłącznie koszty wymienione w art. 18d ust. 2-3a ustawy o PDOP i art. 26e ust. 2-3a ustawy o PDOF. Za koszty kwalifikowane uznaje się:

- poniesione w danym miesiącu należności ze stosunku pracy, o których mowa w art. 12 ust. 1 ustawy o PDOF, oraz sfinansowane przez płatnika składki z tytułu tych należności określone w ustawie z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych, w takiej części, w jakiej czas przeznaczony na realizację działalności badawczo-rozwojowej pozostaje w ogólnym czasie pracy pracownika w danym miesiącu;
- poniesione w danym miesiącu należności z umów zlecenia lub o dzieło, o których mowa w art. 13 pkt 8 lit. a) ustawy o PDOF, oraz sfinansowane przez płatnika składki z tytułu tych należności określone w ustawie z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych, w takiej części, w jakiej czas przeznaczony na wykonanie usługi w zakresie działalności badawczo-rozwojowej pozostaje w całości czasu przeznaczonego na wykonanie usługi na podstawie takiej umowy w danym miesiącu;
- nabycie materiałów i surowców bezpośrednio związanych z prowadzoną działalnością badawczo-rozwojową;
- nabycie niebędącego środkami trwałymi sprzętu specjalistycznego wykorzystywanego bezpośrednio w prowadzonej działalności badawczo-rozwojowej, w szczególności naczyń i przyborów laboratoryjnych oraz urządzeń pomiarowych;
- ekspertyzy, opinie, usługi doradcze i usługi równorzędne, świadczone lub wykonywane na podstawie umowy przez: podmiot, o którym mowa w art. 7 ust. 1 pkt 1, 2 i 4-8 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce oraz nabycie od takiej jednostki/podmiotu wyników prowadzonych przez nie badań naukowych, na potrzeby działalności badawczo-rozwojowej;
- odpłatne korzystanie z aparatury naukowo-badawczej wykorzystywanej wyłącznie w prowadzonej działalności badawczo-rozwojowej, jeżeli to korzystanie nie wynika z umowy zawartej z podmiotem powiązanym z podatnikiem;
- nabycie usługi wykorzystania aparatury naukowo-badawczej wyłącznie na potrzeby prowadzonej działalności badawczo-rozwojowej, jeżeli zakup usługi nie wynika z umowy zawartej z podmiotem powiązanym z podatnikiem;
- koszty uzyskania i utrzymania patentu, prawa ochronnego na wzór użytkowy, prawa z rejestracji wzoru przemysłowego, poniesione na:
 - przygotowanie dokumentacji zgłoszeniowej i dokonanie zgłoszenia do polskiego Urzędu Patentowego lub odpowiedniego zagranicznego organu, łącznie z kosztami wymaganych tłumaczeń na język obcy,
 - prowadzenie postępowania przez polski Urząd Patentowy lub odpowiedni zagraniczny organ, poniesione od momentu zgłoszenia do tych organów, w szczególności opłaty urzędowe i koszty zastępstwa prawnego i procesowego,
 - odparcie zarzutów niespełnienia warunków wymaganych do uzyskania patentu, prawa ochronnego na wzór użytkowy lub prawa z rejestracji wzoru przemysłowego zarówno w postępowaniu zgłoszeniowym, jak i po jego zakończeniu, w szczególności

koszty zastępstwa prawnego i procesowego w polskim Urzędzie Patentowym oraz w odpowiednim zagranicznym organie,

- opłaty okresowe, opłaty za odnowienie, tłumaczenia oraz dokonywanie innych czynności koniecznych dla nadania lub utrzymania ważności patentu, prawa ochronnego na wzór użytkowy oraz prawa z rejestracji wzoru przemysłowego, w szczególności koszty walidacji patentu europejskiego.

Za koszty kwalifikowane uznaje się również inne koszty, określone w art. 18d ust. 2a-3b ustawy o PDOP i art. 26e ust. 2a-3b ustawy o PDOF.

Ministerstwo Finansów na swojej stronie internetowej (www.podatki.gov.pl), odnosząc się do ulgi na działalność badawczo-rozwojową, wskazało m.in., że:

„(...) Za koszty kwalifikowane uznaje się także odpisy amortyzacyjne od środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych wykorzystywanych w prowadzonej działalności badawczo-rozwojowej, z wyłączeniem samochodów osobowych oraz budowli, budynków i lokali będących odrębną własnością (z zastrzeżeniem centrów badawczo-rozwojowych).

Podatnicy posiadający status centrum badawczo-rozwojowego w rozumieniu ustawy z dnia 30 maja 2008 r. o niektórych formach wspierania działalności innowacyjnej (...) mają prawo uznać za koszty kwalifikowane, na zasadach określonych w ustawie, także:

- 1) odpisy amortyzacyjne od budowli, budynków i lokali będących odrębną własnością wykorzystywane w prowadzonej działalności badawczo-rozwojowej,*
- 2) koszty, o których mowa (...) w pkt 4 (...) (tj. ekspertyz, opinii, usług doradczych i usług równorzędnych, świadczonych lub wykonywanych na podstawie umowy przez podmiot, o którym mowa w art. 7 ust. 1 pkt 1, 2 i 4-8 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce, a także nabycia od takiego podmiotu wyników prowadzonych przez niego badań naukowych, na potrzeby działalności badawczo-rozwojowej – przyp. red.),*

Podatnicy którzy zamierzają skorzystać z ulgi, są obowiązani w prowadzonej ewidencji wyodrębnić koszty działalności B+R (art. 9 ust. 1b ustawy CIT).

Kwota podlegająca odliczeniu nie może przekroczyć 100% lub 150% kosztów kwalifikowanych (art. 18d ust. 7 ustawy CIT).

Dodatkowe odliczenia przysługujące centrom badawczo-rozwojowym uznawane są za pomoc publiczną i podlegają stosownym ograniczeniom i obowiązkom sprawozdawczym. (...)”

Analogicznie MF wyjaśniło w zakresie PIT.

Zasady odliczania

W 2019 r. podatnicy mogą generalnie odliczać do 100% kosztów kwalifikowanych. Przy czym szczególne uprawnienia w tym zakresie przyznano podatnikom mającym status centrum badawczo-rozwojowego, o którym mowa w art. 17 ustawy z dnia 30 maja 2008 r. o niektórych formach wspierania działalności innowacyjnej (Dz. U. z 2019 r. poz. 1402). W ich przypadku limit odliczeń dla większości kosztów kwalifikowanych wynosi 150% tych kosztów. Szerszy jest też zakres kosztów kwalifikowanych, które tacy podatnicy mogą objąć odliczeniem. Przy czym jednocześnie, kwoty odliczeń przysługujących podatnikom o statusie centrum badawczo-rozwojowego, stanowią pomoc publiczną i podlegają ograniczeniom oraz obowiązkom sprawozdawczym określonym w odrębnych przepisach, o czym mowa w art. 18d ust. 3d-3j ustawy o PDOP i art. 26e ust. 3d-3j ustawy o PDOF.

W kwocie odliczenia podatnicy mogą uwzględniać jedynie te koszty działalności badawczo-rozwojowej, które:

- zostały zaliczone do kosztów uzyskania przychodów,
- są uznawane za koszty kwalifikowane,

- nie zostały zwrócone w jakiejkolwiek formie lub nie zostały odliczone od podstawy obliczenia podatku.

Dodatkowe ograniczenie dotyczy podatników, którzy w roku podatkowym korzystają ze zwolnienia od podatku na podstawie art. 17 ust. 1 pkt 34 lub 34a ustawy o PDOP oraz art. 21 ust. 1 pkt 63a lub 63b ustawy o PDOF. Chodzi tu o podatników uzyskujących dochody z działalności gospodarczej:

- prowadzonej na terenie specjalnej strefy ekonomicznej na podstawie zezwolenia, o którym mowa w art. 16 ust. 1 ustawy z dnia 20 października 1994 r. o specjalnych strefach ekonomicznych (Dz. U. z 2019 r. poz. 482 ze zm.),
- określonej w decyzji o wsparciu, o której mowa w ustawie z dnia 10 maja 2018 r. o wspieraniu nowych inwestycji (Dz. U. poz. 1162 ze zm.).

Prawo do odliczenia przysługuje im jedynie w odniesieniu do kosztów kwalifikowanych, które nie są przez nich uwzględniane w kalkulacji dochodu zwolnionego od podatku na podstawie ww. przepisów.

W kwestii zwolnienia wynikającego z art. 17 ust. 1 pkt 34a ustawy o PDOP (i odpowiednio art. 21 ust. 1 pkt 63b ustawy o PDOF) odniósł się Minister Finansów, Inwestycji i Rozwoju (dalej: MF) w interpretacji ogólnej z 25 października 2019 r., nr DD5.8201.10.2019 (Dz. Urz. poz. 18). Interpretację tą opisaliśmy w Biuletynie Informacyjnym nr 32 z dnia 10 listopada 2019 r.

6.2. Ulga termomodernizacyjna

Od 1 stycznia 2019 r. obowiązują przepisy, które wprowadziły ulgę termomodernizacyjną. Jej celem jest wsparcie przedsięwzięć termomodernizacyjnych w jednorodzinnych budynkach mieszkalnych. Mechanizm tej ulgi polega na możliwości odliczenia od podstawy opodatkowania wydatków poniesionych na przedsięwzięcia termomodernizacyjne. Z możliwości odliczenia mogą skorzystać podatnicy, którzy opodatkowują swoje dochody według skali podatkowej lub jednolitej 19% stawki podatku oraz opłacający ryczałt od przychodów ewidencjonowanych. Kwota odliczenia nie może przekroczyć 53.000 zł w odniesieniu do wszystkich przedsięwzięć termomodernizacyjnych realizowanych w poszczególnych budynkach.

Ministerstwo Finansów (dalej: MF) na swojej stronie internetowej (www.gov.pl) zamieściło objaśnienia podatkowe z 9 września 2019 r., pt. „Nowe preferencje w podatku dochodowym od osób fizycznych wspierające przedsięwzięcia termomodernizacyjne”. Poniżej opisujemy ogólne zasady stosowania ulgi termomodernizacyjnej przedstawione w ww. objaśnieniach.

- Ulga termomodernizacyjna dotyczy wyłącznie wydatków poniesionych przez podatnika, który jest **właścicielem lub współwłaścicielem** budynku mieszkalnego jednorodzinnego. Jeżeli podatnik nie ma tytułu prawnego, z którego wynikałoby jego prawo własności do nieruchomości (gdyż np. jest jedynie jej posiadaczem), to nie może skorzystać z ww. ulgi.

Przykład MF

„Podatnik zamieszkuje budynek mieszkalny jednorodzinny, którego właścicielami byli jego zmarli krewni. Podatnik posiada prawomocne orzeczenie sądu stwierdzające nabycie spadku wraz z innymi osobami. Nie przeprowadzono działu spadku.

*Podatnik **może** skorzystać z odliczenia w ramach ulgi termomodernizacyjnej, o ile spełni pozostałe warunki.”*

- Prawo do odliczenia dotyczy wydatków na realizację przedsięwzięcia termomodernizacyjnego wyłącznie w **budynku mieszkalnym jednorodzinnym**. Przez budynek mieszkalny jednorodzinny należy tu rozumieć budynek wolno stojący albo budynek w zabudowie bliźniaczej, szeregowej lub grupowej, służący zaspokajaniu potrzeb mieszkaniowych, stanowiący konstrukcyjnie samodzielną całość, w którym dopuszcza się wydzielenie nie więcej niż dwóch lokali mieszkalnych albo jednego lokalu mieszkalnego i lokalu użytkowego o powierzchni całkowitej nieprzekraczającej 30% powierzchni całkowitej budynku. Podatnik będzie miał prawo do ww. ulgi, jeśli budynek będzie miał status budynku mieszkalnego jednorodzinnego najpóźniej na dzień dokonania odliczenia.

- Ulga termomodernizacyjna przysługuje również w sytuacji, gdy w budynku mieszkalnym jednorodzinnym, w związku z brakiem technicznych możliwości np. montażu instalacji fotowoltaicznej na tym budynku, instalacja ta zostanie zamontowana na innym budynku (np. na garażu, budynku gospodarczym), ale będzie służyła budynkowi mieszkalnemu.

- Odliczenie w ramach ww. ulgi dotyczy wyłącznie **budynków już wybudowanych**. Z ulgi termomodernizacyjnej nie można zatem korzystać w przypadku budynku będącego w budowie (podobnie wyjaśniło Ministerstwo Finansów w piśmie przesłanym do naszego Wydawnictwa w dniu 25 stycznia 2019 r.). Jeżeli podatnik ponosi wydatki termomodernizacyjne, które tylko w części dotyczą budynku istniejącego, to tylko ta część brana jest pod uwagę przy ustalaniu kwoty odliczenia (tak wynika również z pisma MF udostępnionego naszemu Wydawnictwu w dniu 20 maja 2019 r.).

- Kwota odliczenia w ramach ulgi termomodernizacyjnej nie może przekroczyć **53.000 zł** w odniesieniu **do wszystkich realizowanych przedsięwzięć termomodernizacyjnych** w poszczególnych budynkach, których podatnik jest właścicielem lub współwłaścicielem. Limit ulgi jest określony dla danego podatnika, niezależnie od liczby inwestycji termomodernizacyjnych. W przypadku podatników pozostających w związku małżeńskim, ww. limit dotyczy każdego z małżonków odrębnie, czyli każdemu z nich przysługuje odliczenie w wysokości 53.000 zł.

- Warunkiem zastosowania ulgi termomodernizacyjnej jest to, aby przedsięwzięcie termomodernizacyjne w budynku **zostało zakończone w okresie 3 kolejnych lat**, licząc od końca roku podatkowego, w którym poniesiono pierwszy wydatek. W przypadku, gdy ww. termin nie zostanie dotrzymany, podatnik będzie obowiązany zwrócić kwoty odliczone w ramach ww. ulgi poprzez doliczenie kwot poprzednio odliczonych do dochodu za rok podatkowy, w którym upłynął termin na zakończenie przedsięwzięcia.

- W ramach ulgi termomodernizacyjnej **nie można odliczyć wydatków w części, w jakiej zostały one podatnikowi w jakiejkolwiek formie zwrócone (sfinansowane)**. Gdyby podatnik dokonał odliczenia wydatków w ramach ww. ulgi, a w kolejnym roku (latach) otrzymał zwrot odliczonych wydatków, wówczas byłby obowiązany doliczyć kwoty poprzednio odliczone do dochodu za rok podatkowy, w którym otrzymał ten zwrot.

Przykład MF

„Podatnik przeprowadził przedsięwzięcie termomodernizacyjne ze swoich środków, a następnie otrzymał dotację z wojewódzkiego funduszu ochrony środowiska i gospodarki wodnej w wysokości 10% poniesionych wydatków.

*Podatnik **ma prawo** do odliczenia wyłącznie 90% poniesionych wydatków, czyli tej części, która nie została dofinansowana podatnikowi w formie dotacji. Dotacja ta stanowi bowiem częściowy zwrot uprzednio poniesionych wydatków.”*

UWAGA! Dotacje otrzymane na przedsięwzięcia termomodernizacyjne w budynkach mieszkalnych jednorodzinnych korzystają ze zwolnienia z PIT na podstawie art. 21 ust. 1 pkt 129a ustawy o PDOF.

- W ramach ulgi termomodernizacyjnej nie można odliczyć wydatków, które w jakiegokolwiek formie pomniejszyły już zobowiązanie podatkowe. Zatem odliczeniu nie podlegają wydatki, które np. zostały odliczone w ramach ulgi mieszkaniowej (podobnie wyjaśniło Ministerstwo Finansów w piśmie przesłanym do naszego Wydawnictwa w dniu 15 lutego 2019 r.).

- Odliczeniu podlegają również wydatki termomodernizacyjne, które zostały sfinansowane pożyczką lub kredytem (których spłata obciąża podatnika). Jeżeli podatnik poniósł wydatki na realizację przedsięwzięcia termomodernizacyjnego, które są finansowane kredytem/pożyczką, może odliczyć całość poniesionych wydatków, które zostały zapłacone, bez względu na wysokość spłaconego kredytu, z którego zostały sfinansowane.

Przykład MF

„Podatnik przeprowadził przedsięwzięcie termomodernizacyjne, w ramach którego poniósł w 2019 r. wydatki na kwotę 20.000 zł. Wydatki te w wysokości 15.000 zł zostały sfinansowane z kredytu bankowego. W 2019 r. podatnik wpłacił bankowi kwotę 12.000 zł tytułem spłaty kredytu i 2.000 zł tytułem spłaty odsetek.

Podatnik ma prawo do odliczenia w zeznaniu podatkowym za 2019 r. kwoty 20.000 zł, o ile spełni pozostałe warunki.”

- Wydatki podlegające odliczeniu muszą być poniesione na realizację **przedsięwzięcia termomodernizacyjnego**, w rozumieniu art. 2 pkt 2 ustawy z dnia 21 listopada 2008 r. o wspieraniu termomodernizacji i remontów (Dz. U. z 2018 r. poz. 966 ze zm.).

- Katalog towarów/usług objętych ulgą termomodernizacyjną został określony w **rozporządzeniu Ministra Inwestycji i Rozwoju z dnia 21 grudnia 2018 r. w sprawie określenia wykazu rodzajów materiałów budowlanych, urządzeń i usług związanych z realizacją przedsięwzięć termomodernizacyjnych** (Dz. U. poz. 2489).

Przykład MF

„Podatnik poniósł wydatki na wymianę szyb w oknach na szyby zespolone w budynku mieszkalnym jednorodzinny, którego jest właścicielem, w wyniku którego nastąpiło ograniczenie strat ciepła.

*Podatnik **nie może** skorzystać z odliczenia w ramach ulgi termomodernizacyjnej, gdyż wydatek poniesiony na zakup stolarki okiennej oraz wydatek na usługę wymiany tej stolarki, o których mowa w rozporządzeniu Ministra Inwestycji i Rozwoju, oznacza wydatki na wymianę okien, a nie ich elementów (w tym szyb).”*

- **Wysokość wydatków ustala się na podstawie faktur** wystawionych przez podatnika VAT niekorzystającego ze zwolnienia z VAT. Jeżeli poniesione wydatki były opodatkowane podatkiem VAT, za kwotę wydatku uważa się wydatek wraz z kwotą VAT, o ile podatek ten nie został odliczony na podstawie ustawy o VAT. Za **datę poniesienia wydatku** uważa się dzień sprzedaży (datę dokonania lub zakończenia dostawy towarów/wykonania usługi) określony na fakturze. W przypadku, gdy na fakturze brak jest informacji o dniu sprzedaży, przyjmuje się, że dzień ten przypada na dzień, w którym wystawiono fakturę.

Przykład MF

„Podatnik wpłacił zaliczkę na piec gazowy w 2018 roku. Sprzedaż pieca nastąpiła w 2019 r. i w tym roku została wystawiona faktura.

*Podatnik **może** odliczyć w całości wydatki poniesione na zakup pieca (łącznie z kwotą zaliczki zapłaconą w 2018 r.), o ile spełni pozostałe warunki.”*

- Odliczenia wydatków w ramach ulgi termomodernizacyjnej dokonuje się **w zeznaniu (PIT-36, PIT-36L, PIT-37, PIT-28) składanym za rok podatkowy, w którym poniesiono wydatki**. Kwota odliczenia nieznajdująca pokrycia w rocznym dochodzie podatnika **podlega odliczeniu w kolejnych latach, nie dłużej jednak niż przez 6 lat**, licząc od końca roku podatkowego, w którym poniesiono pierwszy wydatek.

- Odliczenie wydatków w ramach ww. ulgi stosuje się również do przedsięwzięcia termomodernizacyjnego rozpoczętego przed 1 stycznia 2019 r., które zostanie zakończone po dniu 31 grudnia 2018 r., jednak nie później niż w okresie 3 kolejnych lat, licząc od końca roku podatkowego, w którym poniesiono pierwszy wydatek. W takim przypadku odliczeniu podlegają wydatki poniesione od 1 stycznia 2019 r. do dnia, w którym upływa okres 3 kolejnych lat, licząc od końca roku podatkowego, w którym poniesiono pierwszy wydatek.

6.3. Ulga rehabilitacyjna

Ulga rehabilitacyjna przysługuje podatnikom PIT na podstawie art. 26 ust. 1 pkt 6 ustawy o PDOF. Zgodnie z tym przepisem, podstawę obliczenia podatku stanowi dochód ustalony – według zasad określonych w tym przepisie – po odliczeniu wydatków na cele rehabilitacyjne oraz wydatków związanych z ułatwieniem wykonywania czynności życiowych, poniesionych w roku podatkowym przez podatnika będącego osobą niepełnosprawną lub podatnika, na którego utrzymaniu są osoby niepełnosprawne.

Wydatki na cele rehabilitacyjne zmniejszają zatem dochód do opodatkowania u podatników PIT.

Wydatki na cele rehabilitacyjne

Za wydatki na cele rehabilitacyjne uważa się wydatki poniesione na (art. 26 ust. 7a ustawy o PDOF):

- 1) adaptację i wyposażenie mieszkań oraz budynków mieszkalnych stosownie do potrzeb wynikających z niepełnosprawności;
- 2) przystosowanie pojazdów mechanicznych do potrzeb wynikających z niepełnosprawności;
- 3) zakup i naprawę indywidualnego sprzętu, urządzeń i narzędzi technicznych niezbędnych w rehabilitacji oraz ułatwiających wykonywanie czynności życiowych, stosownie do potrzeb wynikających z niepełnosprawności, z wyjątkiem sprzętu gospodarstwa domowego;
- 4) zakup wydawnictw i materiałów (pomocy) szkoleniowych, stosownie do potrzeb wynikających z niepełnosprawności;
- 5) odpłatność za pobyt na turnusie rehabilitacyjnym;
- 6) odpłatność za pobyt na leczeniu w zakładzie lecznictwa uzdrowiskowego, za pobyt w zakładzie rehabilitacji leczniczej, zakładach opiekuńczo-leczniczych i pielęgnacyjno-opiekuńczych oraz odpłatność za zabiegi rehabilitacyjne;
- 7) opłacenie przewodników osób niewidomych I lub II grupy inwalidztwa oraz osób z niepełnosprawnością narządu ruchu zaliczonych do I grupy inwalidztwa, w kwocie nieprzekraczającej w roku podatkowym 2.280 zł;

- 8) utrzymanie psa asystującego, o którym mowa w ustawie o rehabilitacji zawodowej, w kwocie nieprzekraczającej w roku podatkowym 2.280 zł;
- 9) opiekę pielęgniarską w domu nad osobą niepełnosprawną w okresie przewlekłej choroby uniemożliwiającej poruszanie się oraz usługi opiekuńcze świadczone dla osób niepełnosprawnych zaliczonych do I grupy inwalidztwa;
- 10) opłacenie tłumacza języka migowego;
- 11) kolonie i obozy dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnej oraz dzieci osób niepełnosprawnych, które nie ukończyły 25. roku życia;
- 12) leki – w wysokości stanowiącej różnicę pomiędzy faktycznie poniesionymi wydatkami w danym miesiącu a kwotą 100 zł, jeśli lekarz specjalista stwierdzi, że osoba niepełnosprawna powinna stosować określone leki (stałe lub czasowo);
- 13) odpłatny, konieczny przewóz na niezbędne zabiegi leczniczo-rehabilitacyjne:
 - a) osoby niepełnosprawnej – karetką transportu sanitarnego,
 - b) osoby niepełnosprawnej, zaliczonej do I lub II grupy inwalidztwa, oraz dzieci niepełnosprawnych do lat 16 – również innymi środkami transportu niż wymienione w lit. a);
- 14) używanie samochodu osobowego, stanowiącego własność (współwłasność) osoby niepełnosprawnej lub podatnika mającego na utrzymaniu osobę niepełnosprawną albo dziecko niepełnosprawne, które nie ukończyło 16. roku życia – w wysokości nieprzekraczającej w roku podatkowym kwoty 2.280 zł;
- 15) odpłatne przejazdy środkami transportu publicznego związane z pobytem:
 - a) na turnusie rehabilitacyjnym,
 - b) w zakładach, o których mowa w pkt 6,
 - c) na koloniach i obozach dla dzieci i młodzieży, o których mowa w pkt 11.

Zasady odliczania i dokumentowania wydatków

Wydatki na cele rehabilitacyjne podlegają odliczeniu od dochodu, jeżeli nie zostały sfinansowane (dofinansowane) ze środków zakładowego funduszu rehabilitacji osób niepełnosprawnych, zakładowego funduszu aktywności, Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych lub ze środków Narodowego Funduszu Zdrowia, zakładowego funduszu świadczeń socjalnych albo nie zostały zwrócone podatnikowi w jakiejkolwiek formie.

W przypadku gdy wydatki były częściowo sfinansowane (dofinansowane) z tych funduszy (środków), odliczeniu podlega różnica pomiędzy poniesionymi wydatkami a kwotą sfinansowaną (dofinansowaną) z tych funduszy (środków) lub zwróconą w jakiejkolwiek formie.

W przypadku wydatków, o których mowa w pkt 7, 8 i 14, nie jest wymagane posiadanie dokumentów stwierdzających ich wysokość. Jednakże na żądanie organów podatkowych podatnik jest obowiązany przedstawić dowody niezbędne do ustalenia prawa do odliczenia, w szczególności:

- wskazać z imienia i nazwiska osoby, które opłacono w związku z pełnieniem przez nie funkcji przewodnika;
- okazać certyfikat potwierdzający status psa asystującego.

Warunkiem odliczenia wydatków na cele rehabilitacyjne jest posiadanie przez osobę, której dotyczy wydatek:

- orzeczenia o zakwalifikowaniu przez organy orzekające do jednego z trzech stopni niepełnosprawności, określonych w odrębnych przepisach, lub
- decyzji przyznającej rentę z tytułu całkowitej lub częściowej niezdolności do pracy, rentę szkoleniową albo rentę socjalną, albo
- orzeczenia o niepełnosprawności osoby, która nie ukończyła 16 roku życia, wydane go na podstawie odrębnych przepisów.

UWAGA! Przepisy dotyczące ulgi rehabilitacyjnej stosuje się odpowiednio do podatników, na których utrzymaniu pozostają następujące osoby niepełnosprawne: współmałżonek, dzieci własne i przysposobione, dzieci obce przyjęte na wychowanie, pasierbowie, rodzice, rodzice współmałżonka, rodzeństwo, ojczym, macocha, zięciowie i synowie, jeżeli w roku podatkowym dochody tych osób niepełnosprawnych nie przekraczają dwunastokrotności kwoty renty socjalnej określonej w ustawie z dnia 27 czerwca 2003 r. o rencie socjalnej, w wysokości obowiązującej w grudniu roku podatkowego. Do dochodów, o których mowa, nie zalicza się alimentów na rzecz dzieci (o których mowa w art. 6 ust. 4 ustawy o PDOF) świadczenia uzupełniającego (o którym mowa w art. 21 ust. 1 pkt 100a ww. ustawy), oraz zasiłku pielęgnacyjnego.

Wydatki podlegające odliczeniu od dochodu, w tym na cele rehabilitacyjne, podlegają odliczeniu, jeżeli nie zostały zaliczone do kosztów uzyskania przychodów lub nie zostały odliczone od przychodu na podstawie ustawy o zryczałtowanym podatku dochodowym albo nie zostały zwrócone podatnikowi w jakiegokolwiek formie. Wydatki te nie podlegają również odliczeniu od dochodu przedsiębiorstwa w spadku.

7. Ustalanie dochodu w praktyce – wybrane odpowiedzi na pytania Czytelników

7.1. Przekazanie na rzecz fundacji darowizny pieniężnej

Spółka jawna prowadząca księgi rachunkowe przekazała przelewem bankowym darowiznę pieniężną na rzecz fundacji. W ciężar jakich kosztów należy dokonać jej księgowania? Czy są to koszty nku? Czy darowizna uprawnia do skorzystania z ulgi podatkowej polegającej na odliczeniu kwoty darowizny od dochodu współników opłacających podatek liniowy?

Wszelkiego rodzaju darowizny podlegają zaliczeniu w ciężar pozostałych kosztów operacyjnych. Dla celów podatkowych darowizny pieniężne nie stanowią kosztów uzyskania przychodów. Ewentualne odliczenie darowizny od dochodu następuje w zeznaniu rocznym.

Jak jednoznacznie wskazano w art. 3 ust. 1 pkt 32 lit. h) ustawy o rachunkowości, koszty i przychody związane z przekazaniem lub otrzymaniem nieodpłatnie, w tym w drodze darowizny aktywów, w tym także środków pieniężnych na inne cele niż dopłaty do cen sprzedaży, nabycie lub wytworzenie środków trwałych, środków trwałych w budowie albo wartości niematerialnych i prawnych zalicza się do pozostałych kosztów i przychodów operacyjnych jako koszty i przychody związane pośrednio z działalnością operacyjną jednostki.

Tak więc przekazanie darowizny pieniężnej w drodze darowizny na rzecz fundacji może zostać ujęte w księgach rachunkowych, zapisem:

- **Wn konto 76-1** „Pozostałe koszty operacyjne”,
- **Ma konto 13-0** „Rachunek bieżący”.

Ponieważ, na podstawie art. 23 ust. 1 pkt 11 ustawy o PDOF, darowizny pieniężne nie stanowią kosztów uzyskania przychodów, w ewidencji analitycznej do konta 76-1 zasadnym jest zamieszczanie dodatkowego oznaczenia, np. nku.

Ujednolicony tekst ustawy
o rachunkowości dostępny jest
w serwisie www.przepisy.gofin.pl

Jednocześnie warto pamiętać, że podatnicy opłacający podatek liniowy mogą pomniejszyć dochód wykazany w zeznaniu m.in. o darowizny, ale jedynie te, o których jest mowa w art. 26 ust. 1 pkt 9 lit. d) ustawy o PDOF, czyli darowizny dotyczące kształcenia zawodowego przekazane publicznym szkołom prowadzącym kształcenie zawodowe, o których mowa w art. 4 pkt 28a ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe, oraz publicznym placówkom i centrom, o których mowa w art. 2 pkt 4 tej ustawy. Pomniejszenie dochodu następuje w wysokości dokonanej darowizny, nie większej jednak od kwoty stanowiącej 6% dochodu. Wysokość takich wpłat ustala się na podstawie dokumentów stwierdzających ich poniesienie. W przypadku darowizny pieniężnej będzie to dowód wpłaty na rachunek płatniczy obdarowanego lub jego rachunek w banku, inny niż rachunek płatniczy. Podatnicy korzystający z odliczenia darowizn są obowiązani wykazać w zeznaniu kwotę przekazanej darowizny, kwotę dokonanego odliczenia oraz dane pozwalające na identyfikację obdarowanego. (pisałyśmy o tym w ppkt 5.2.)

Uwzględniając powyższe, **darowizna, o której mowa w pytaniu, nie uprawnia podatników podatku liniowego do odliczenia jej od uzyskanego dochodu (nie jest to darowizna, o której mowa w ww. przepisach).**

7.2. Odliczenie od dochodu wpłat dokonanych na IKZE

Czy w zeznaniu rocznym można odliczyć od dochodu środki zgromadzone w pakiecie emerytalnym prowadzonym przez bank?

Jeżeli pakiet emerytalny prowadzony przez bank stanowi indywidualne konto zabezpieczenia emerytalnego, to podatnik może w zeznaniu rocznym za 2019 r. odliczyć od dochodu kwoty faktycznie dokonanych wpłat na to konto, nie więcej jednak niż 5.718 zł.

Osoba fizyczna, która oszczędza na emeryturę w ramach tzw. III filaru, może odliczyć od dochodu (przychodu) wpłaty dokonane na indywidualne konto zabezpieczenia emerytalnego (IKZE) prowadzone m.in. przez:

- bank,
- zakład ubezpieczeń,
- fundusz inwestycyjny,
- dobrowolny fundusz emerytalny.

Odliczeniu podlegają wpłaty dokonane w roku podatkowym do wysokości określonej w przepisach o IKZE.

Wysokość rocznych wpłat na IKZE jest limitowana. Jest ona ustalana corocznie na podstawie przepisów ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o indywidualnych kontach emerytalnych oraz indywidualnych kontach zabezpieczenia emerytalnego (Dz. U. z 2019 r. poz. 1808 ze zm.).

Zgodnie z obwieszczeniem Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 30 października 2018 r. w sprawie wysokości kwoty wpłat na indywidualne konto zabezpieczenia emerytalnego w roku 2019, ustalona na ten rok wysokość kwoty wpłat na IKZE wynosi 5.718 zł (Mon. Pol. z 2018 r. poz. 1088). Oznacza to, że **w ramach ulgi z tytułu wpłat na IKZE podatnicy mogą odliczyć za 2019 r. maksymalnie kwotę 5.718 zł.**

Dokonanie odliczenia możliwe jest w zeznaniu rocznym PIT-28, PIT-36, PIT-36L i PIT-37. Wysokość odliczenia w ramach ulgi dla oszczędzających na IKZE ustala się na podstawie dokumentów stwierdzających wartość dokonanych wpłat.

Wzory zeznań podatkowych dostępne są na stronie www.druki.gofin.pl w dziale Podatki dochodowe

W konsekwencji, jeżeli wspomniany w pytaniu pakiet emerytalny prowadzony przez bank stanowi indywidualne konto zabezpieczenia emerytalnego, to podatnik gromadzący środki pieniężne na takim koncie może w zeznaniu rocznym za 2019 r. odliczyć od dochodu kwoty faktycznie dokonanych wpłat na to konto, nie więcej jednak niż 5.718 zł.

7.3. Nadwyżka zaliczek wpłaconych na podatek dochodowy

Zgodnie ze stanowiskiem Ministerstwa Finansów, faktury kosztowe otrzymane z opóźnieniem, dotyczące kosztów pośrednich, należy ujmować w PKPiR w dacie ich wystawienia, czyli trzeba się „cofać” do miesiąca już „zamkniętego”. Może to spowodować nadwyżkę zaliczek wpłaconych na podatek dochodowy. Jak rozliczyć tę nadwyżkę?

Zaliczki na podatek dochodowy wpłacone w trakcie roku są – co do zasady – rozliczane w ramach rocznego zeznania PIT.

Zaległe faktury w PKPiR – stanowisko MF

Faktury kosztowe ujmuje się w podatkowej księdze przychodów i rozchodów w dacie wystawienia faktury (z pewnymi wyjątkami dotyczącymi zakupu towarów handlowych i materiałów). Tę zasadę stosuje się bez względu na sposób prowadzenia księgi (tj. według metody uproszczonej lub memoriałowej – pomijamy tu ujmowanie w PKPiR faktur kosztowych dotyczących przełomu roku). Zdarza się jednak, że taką fakturę podatnik otrzyma z opóźnieniem, tj. po „zamknięciu” danego miesiąca (w praktyce – po 20. dniu miesiąca następnego, tj. po ustaleniu/wpłacie zaliczki na podatek dochodowy za miesiąc, w którym faktura została wystawiona). Zdaniem Ministerstwa Finansów (dalej: MF), także taką fakturę należy ująć w PKPiR w miesiącu jej wystawienia, „cofając się” do miesiąca już „zamkniętego”. Takie stanowisko zaprezentowało MF w piśmie przesłanym do naszego Wydawnictwa w dniu 8 kwietnia 2019 r. Takie postępowanie spowoduje konieczność dokonania nowych podsumowań i wydruku księgi za poszczególne miesiące.

Pisaliśmy o tym w Biuletynie Informacyjnym nr 12 z 20.04.2019 r. na str. 4

Nasi Czytelnicy wskazują, że stanowisko MF w zakresie ujmowania w PKPiR faktur kosztowych otrzymanych z opóźnieniem jest niepraktyczne. Utrudnia bowiem rozliczenie PIT w trakcie roku. Ponadto w praktyce zazwyczaj dominuje pogląd, że ww. faktury mogą być ujęte w księdze na bieżąco (pisaliśmy o tym w Biuletynie Informacyjnym nr 6 z 2019 r.). Zaznaczamy, że powyższe wyjaśnienie MF nie stanowi powszechnie obowiązującej wykładni prawa. Na dzień dzisiejszy trudno natomiast stwierdzić, jakie stanowisko w powyższej sprawie będą prezentowały organy podatkowe.

Sposób ustalania zaliczek na PIT

Podatnicy rozliczający dochody według skali podatkowej, wysokość zaliczek na podatek dochodowy ustalają w następujący sposób (art. 44 ust. 3 i 3g ustawy o PDOF):

- 1) obowiązek wpłacania zaliczki powstaje, poczynając od miesiąca (kwartału), w którym dochody przekroczyły kwotę stanowiącą iloraz kwoty zmniejszającej podatek określonej w art. 27 ust. 1b pkt 1 oraz najniższej stawki podatkowej określonej w skali o której mowa w art. 27 ust. 1,

- 2) zaliczkę za dany miesiąc (kwartał) stanowi podatek obliczony od tego dochodu według zasad określonych w art. 26, 27 i 27b;
- 3) zaliczkę za dalsze miesiące (kolejne kwartały) ustala się w wysokości różnicy pomiędzy podatkiem należnym od dochodu osiągniętego od początku roku a sumą zaliczek za miesiące (kwartały) poprzedzające.

Z kolei podatnicy opłacający podatek liniowy wpłacają na rachunek urzędu skarbowego zaliczki w wysokości różnicy między podatkiem należnym od dochodu osiągniętego od początku roku a sumą należnych zaliczek za poprzednie miesiące (kwartały), z uwzględnieniem art. 27b (czyli ustawowych odliczeń od podatku – m.in. składki na ubezpieczenie zdrowotne w wysokości 7,75% podstawy jej wymiaru).

Z powyższego wynika, że zaliczki ustalane są od dochodu narastająco. Natomiast ich rozliczenie dokonywane jest w ramach zeznania rocznego PIT.

Nadwyżka wpłaconych zaliczek na PIT – sposób rozliczenia

Jeżeli podatnik wykazuje dochody i w trakcie roku wpłaca zaliczki na podatek dochodowy, to ujęcie w PKPiR wstecz faktur kosztowych – zgodnie ze stanowiskiem MF – spowoduje, że wpłacona zaliczka za dany miesiąc (lub kilka miesięcy) będzie wyższa, niż należna. Nadmieniamy tu, że nadpłacona kwota zaliczek na podatek dochodowy nie jest – w świetle przepisów ustawy z 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa – traktowana jak „nadpłata”, lecz jako „nadwyżka”. Nadwyżka ta – co do zasady – jest uwzględniana dopiero w rozliczeniu rocznym. Tu warto jednak wspomnieć także o art. 77a ww. ustawy. Wynika z niego, że nadwyżka wpłaconych kwot zaliczek na podatek dochodowy, na wniosek podatnika, może być przez organ podatkowy zwrócona, ale jedynie w przypadkach uzasadnionych ważnym interesem podatnika (w praktyce jednak taki zwrot występuje niezmiernie rzadko). Żaden inny przepis nie odnosi się do możliwości dysponowania ww. nadwyżką w trakcie roku. Jak jednak wskazano, zaliczki ustala się od dochodu narastająco od początku roku.

7.4. Obniżenie stawki PIT a opodatkowanie dochodów osoby prowadzącej działalność gospodarczą

Prowadzę działalność gospodarczą opodatkowaną według zasad ogólnych (skala podatkowa). Rozliczam się na podstawie podatkowej księgi przychodów i rozchodów.

- 1) *Czy w związku z obniżeniem stawki PIT z 18% do 17%, dochody osiągnięte do 30 września br. mają być opodatkowane według stawki 18%, a dochody osiągnięte od 1 października br. – stawką 17%?*

UWAGA! Ustawa z 30 sierpnia 2019 r. o zmianie ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych oraz ustawy o zmianie ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. 2019 poz. 1835) obniżyła stawkę podatku PIT z 18% do 17%. Niższą stawkę PIT stosują podatnicy, którzy uzyskują dochody podlegające opodatkowaniu przy zastosowaniu skali podatkowej (w tym m.in. przedsiębiorcy). Jednak w okresie od 1 października do 31 grudnia br. obowiązują przepisy szczególne wskazujące na stosowanie przez przedsiębiorców stawki PIT wynoszącej 17,75%.

Zasadniczo obniżona stawka podatku w wysokości 17% ma zastosowanie już przy obliczaniu zaliczek na podatek dochodowy od dochodów uzyskanych od 1 października 2019 r. Nie dotyczy to jednak osób prowadzących pozarolniczą działalność gospodarczą. W ich

przypadku stawka podatku w wysokości 17% będzie obowiązywała dopiero od 1 stycznia 2020 r.

W okresie od 1 października do 31 grudnia br. osoby prowadzące pozarolniczą działalność gospodarczą przy obliczaniu zaliczek na podatek dochodowy stosują stawkę w wysokości 17,75%.

Również po zakończeniu roku podatkowego (2019 r.) przedsiębiorcy uzyskujący dochody opodatkowane według skali podatkowej, w rozliczeniu za 2019 r. zastosują skalę podatkową ze stawką PIT wynoszącą 17,75%.

Przy obliczaniu zaliczek na podatek w okresie od 1 października do 31 grudnia br. przedsiębiorcy stosują kwotę zmniejszającą podatek w wysokości 548,30 zł.

UWAGA! Nowy sposób ustalania zaliczek na podatek przez osoby prowadzące działalność gospodarczą (z uwzględnieniem 17,75% stawki podatku) objął już zaliczkę za wrzesień 2019 r. lub za III kwartał 2019 r., obliczoną i wpłaconą do urzędu skarbowego do 21 października 2019 r. (20 października br. przypadało w niedzielę).

Zaliczki na podatek obliczane w okresie od 1 października do 31 grudnia br. – tak jak wcześniej – przedsiębiorcy ustalają narastająco od początku roku, jednak z uwzględnieniem stawki 17,75% oraz kwoty zmniejszającej podatek w wysokości 548,30 zł.

Odpowiadając na pytanie Czytelnika, należy wyjaśnić, że:

- w okresie od 1 października do 31 grudnia br. osoba prowadząca pozarolniczą działalność gospodarczą przy obliczaniu zaliczek na podatek dochodowy stosuje stawkę w wysokości 17,75% (a nie – jak sugeruje Czytelnik – 17%), uwzględniając dochody liczone narastająco od początku roku;
- osoba prowadząca pozarolniczą działalność gospodarczą do opodatkowania rocznych dochodów (z pierwszego przedziału podatkowego) zastosuje jedną stawkę PIT w wysokości 17,75% (nie będzie stosowała dwóch stawek, tj. 18% i 17% za dwa różne okresy).

2) Czy w związku ze zmianą stawki należało przeprowadzić inwentaryzację towarów na dzień 30.09.2019 r., aby prawidłowo ustalić dochody za dwa okresy rozliczeniowe? Czy na dzień 1 października br. należało otworzyć nową księgę przychodów i rozchodów?

Ustawa nowelizująca nie wprowadziła obowiązku przeprowadzenia inwentaryzacji towarów na dzień 30.09.2019 r., ani też założenia nowej księgi przychodów i rozchodów na dzień 1 października 2019 r. Zatem przedsiębiorca nie będzie miał takich obowiązków (nie będzie rozliczał dochodów za dwa okresy, tylko za cały 2019 r., uwzględniając jedną stawkę podatku w wysokości 17,75%).

3) Jak obliczyć podatek, jeżeli w okresie od 1.01.2019 r. do 30.09.2019 r. przedsiębiorca osiągnął dochód, a od 01.10.2019 r. do 31.12.2019 r. poniesie stratę podatkową?

W sytuacji wskazanej w pytaniu, dla opodatkowania dochodów za 2019 r. nie ma znaczenia to, że np. w okresie od stycznia do września br. przedsiębiorca osiągnął dochód podatkowy, a w okresie od października do grudnia br. poniesie stratę podatkową. Dochody podatnika (tu: z działalności gospodarczej) zasadniczo podlegają opodatkowaniu za cały rok podatkowy, a zaliczka ustalana jest od dochodów liczonych narastająco.

Zatem, jeśli przedsiębiorca za cały 2019 r. sumarycznie osiągnie dochód (pomimo poniesienia straty we wskazanym okresie), to – jak już pisaliśmy – w rozliczeniu rocznym (za 2019 r.) dochód ten opodatkuje stawką PIT wynoszącą 17,75% (jeśli dochód ten nie przekroczy progu podatkowego).

BIULETYN INFORMACYJNY DLA SŁUŻB EKONOMICZNO-FINANSOWYCH. DODATEK

Redakcja: Redaktor Naczelna: Kamila Andrzejewska
Z-ca Redaktor Naczelnej: Andrzej Zborowski
Dodatek opracował: Zespół
adres: 66-400 Gorzów Wlkp., ul. Owocowa 8
e-mail: biuletyn@gofin.pl

Wydawca: Wydawnictwo Podatkowe GOFIN sp. z o.o.
adres: 66-400 Gorzów Wlkp., ul. Owocowa 8
tel.: 95 720 85 40, faks 95 720 85 60

NAKŁAD **23 580**

PRENUMERATA 2020 szczegóły na www.sklep.gofin.pl

Numer kompletu	Komplety promocyjne w PRENUMERACIE 2020	Cena podstawowa	RABAT	Cena promocyjna
KOMPLET nr 1	Komplet czasopism (tab. 2 poz. 6) + Gazeta Podatkowa	2441 zł	22%	1898 zł
KOMPLET nr 2	Komplet czasopism (tab. 2 poz. 6)	2025 zł	16%	1698 zł
KOMPLET nr 3	Biuletyn Informacyjny (tab. 2 poz. 1) + Gazeta Podatkowa	965 zł	7%	897 zł

Lp.	Tytuł czasopisma	Cykl wydawniczy	PRENUMERATA		
			2020		
			cały rok	I półrocze	IV kwartał
1.	Biuletyn Informacyjny dla Służb Ekonomiczno-Finansowych z comiesięcznym dodatkiem Serwis Podatkowy	co 10 dni	549,00 zł	274,50 zł	137,25 zł
2.	Ubezpieczenia i Prawo Pracy	dwutygodnik	378,00 zł	189,00 zł	91,50 zł
3.	Poradnik VAT	dwutygodnik	366,00 zł	183,00 zł	88,50 zł
4.	Zeszyty Metodyczne Rachunkowości	dwutygodnik	372,00 zł	186,00 zł	90,00 zł
5.	Przegląd Podatku Dochodowego	dwutygodnik	360,00 zł	180,00 zł	87,00 zł
6.	KOMPLET CZASOPISM (poz. 1-5)	patrz poz. 1-5	1698,00 zł	1012,50 zł	494,25 zł
7.	Biuletyn Informacyjny dla Służb Ekonomiczno-Finansowych bez dodatku Serwis Podatkowy	co 10 dni	459,00 zł	229,50 zł	114,75 zł

Warunkiem prenumeraty jest złożenie zamówienia (np. na www.sklep.gofin.pl) oraz **jednoczesne dokonanie wpłaty** na konto: Wydawnictwo Podatkowe GOFIN, BH w Warszawie S.A. nr: 14 1030 1133 0000 0000 3533 0000.
Po otrzymaniu wpłaty wystawiamy fakturę.

Informacje o innych produktach: Internetowy Serwis Głównego Księgowego, Czasopisma Księgowych on-line, Gazeta Podatkowa, Program DRUKI Gofin, Serwis Budżetowy, segregatory i boksy, dostępne są na stronie internetowej:

www.sklep.gofin.pl

Informacji udziela także **Biuro Obsługi Klienta** - tel. **95 720 85 40**, infolinia **800 162 732**

Publikacje zamieszczone w czasopismach nie stanowią opinii prawnych, urzędowej interpretacji przepisów ani innego oficjalnego stanowiska organów państwowych.

Wszelkie prawa zastrzeżone: kopiowanie, przedruk i rozpowszechnianie zabronione.